

Warszawa, dnia 15 czerwca 2023 r.

Poz. 1111

OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 17 kwietnia 2023 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 905), z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2640) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 13 kwietnia 2023 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje art. 40 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2640), który stanowi:

„Art. 40. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 29 ust. 1, art. 30 ust. 2, art. 31 ust. 2 i art. 35, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 1 pkt 4 lit. c i pkt 13 oraz art. 12 i art. 20, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 17 kwietnia 2023 r. (Dz. U. poz. 1111)

USTAWA

z dnia 15 grudnia 2017 r.

o dystrybucji ubezpieczeń¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń osobowych i majątkowych oraz dystrybucji reasekuracji.

Art. 2. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej, których zawarcia lub wykonania dotyczą czynności dystrybucji ubezpieczeń, są zawierane jako uzupełnienie dostarczanych przez dostawcę towarów lub świadczonych usług i obejmują następujące ryzyka:
 - a) zniszczenia, utraty lub uszkodzenia tych towarów lub nieskorzystania ze świadczonej przez niego usługi, lub
 - b) uszkodzenia lub utraty bagażu oraz inne ryzyka związane z usługami w zakresie podróży świadczonymi przez tego dostawcę;
- 2) wysokość składki należnej z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej nie przekracza kwoty stanowiącej równowartość w złotych 600 euro, obliczanej proporcjonalnie w wymiarze rocznym.

2. Przepisów ustawy nie stosuje się również do przedsiębiorców wykonujących działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, w przypadku gdy umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej, których zawarcia lub wykonania dotyczą czynności dystrybucji ubezpieczeń, są zawierane jako uzupełnienie usług świadczonych przez dostawcę, oraz spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej obejmuje ryzyko nieskorzystania z usług świadczonych przez dostawcę lub ryzyka, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b;
- 2) czas trwania danej usługi nie przekracza 3 miesięcy;
- 3) wysokość składki należnej z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej w odniesieniu do jednego ubezpieczonego nie przekracza kwoty stanowiącej równowartość w złotych 200 euro.

3. W przypadku wykonywania działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1 lub 2, zakład ubezpieczeń zapewnia:

- 1) udostępnienie klientowi, przed zawarciem umowy ubezpieczenia, informacji o firmie, pod którą wykonuje działalność ubezpieczeniową, adresie siedziby oraz o możliwości złożenia reklamacji i wniesienia skargi;
- 2) wykonanie obowiązków i spełnienie wymogów, o których mowa w art. 7, art. 8 ust. 3 i art. 10;
- 3) przekazanie klientowi, przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, dokumentu, o którym mowa w art. 8 ust. 4.

4. Zakład ubezpieczeń udziela przedsiębiorcom, o których mowa w ust. 1 i 2, w formie pisemnej pod rygorem nieważności, pełnomocnictwa do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych.

¹⁾ Niniejsza ustawa wdraża:

- 1) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 26 z 02.02.2016, str. 19);
- 2) w zakresie swojej regulacji dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającą dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 349, Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014, str. 1, Dz. Urz. UE L 175 z 30.06.2016, str. 8, Dz. Urz. UE L 188 z 13.07.2016, str. 28, Dz. Urz. UE L 273 z 08.10.2016, str. 35 oraz Dz. Urz. UE L 64 z 10.03.2017, str. 116).

5. Zakład ubezpieczeń prowadzi ewidencję przedsiębiorców, o których mowa w ust. 1 i 2, posiadających pełnomocnictwo do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, zawierającą co najmniej dane identyfikujące przedsiębiorców oraz zakresy udzielonych pełnomocnictw.

6. Zakład ubezpieczeń przechowuje przez okres 10 lat od dnia rozwiązania umowy agencyjnej dokumenty dotyczące jego współpracy z przedsiębiorcami, o których mowa w ust. 1 i 2, w szczególności umowę agencyjną, pełnomocnictwa, o których mowa w ust. 4, oraz dokumenty dotyczące wynagrodzenia.

7. Równowartość wyrażonych w euro kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 3, przelicza się w złotych według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 każdego roku.

Art. 3. 1. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające – przedsiębiorcę wykonującego działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej zawartej z zakładem ubezpieczeń, wpisanego do rejestru agentów, niebędącego instytucją kredytową w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1413) ani firmą inwestycyjną w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, z późn. zm.²⁾), który za wynagrodzeniem wykonuje dystrybucję ubezpieczeń jako działalność uboczną, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - a) podstawową działalnością przedsiębiorcy nie jest działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń,
 - b) przedsiębiorca dystrybuje wyłącznie ubezpieczenia uzupełniające dostarczane towary lub świadczone usługi,
 - c) dystrybucja ubezpieczeń nie odnosi się do umowy ubezpieczenia na życie lub umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, chyba że taka umowa jest uzupełnieniem dostarczanych towarów lub świadczonych usług w ramach podstawowej działalności przedsiębiorcy;
- 2) agent ubezpieczeniowy – przedsiębiorcę, innego niż agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, wykonującego działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej zawartej z zakładem ubezpieczeń i wpisanego do rejestru agentów;
- 3) bliskie powiązania – bliskie powiązania w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 656 i 614), zwanej dalej „ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”;
- 4) broker reasekuracyjny – osobę fizyczną albo osobę prawną, posiadającą wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji, wpisaną do rejestru brokerów;
- 5) broker ubezpieczeniowy – osobę fizyczną albo osobę prawną, posiadającą wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, wpisaną do rejestru brokerów;
- 6) duże ryzyka – duże ryzyka w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
- 7) dystrybutor reasekuracji – zakład reasekuracji, zakład ubezpieczeń lub brokera reasekuracyjnego;
- 8) dystrybutor ubezpieczeń – zakład ubezpieczeń, agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające lub brokera ubezpieczeniowego;
- 9) EIOPA – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych, ustanowiony na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylecia decyzji Komisji 2009/79/WE (Dz. Urz. UE L 331 z 15.12.2010, str. 48, z późn. zm.³⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 1094/2010”;
- 10) klient – w przypadku:
 - a) umów ubezpieczenia – poszukującego ochrony ubezpieczeniowej, ubezpieczającego lub ubezpieczonego,
 - b) umów gwarancji ubezpieczeniowej – zleceniodawcę gwarancji ubezpieczeniowej;

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 208 z 02.08.2013, str. 68, Dz. Urz. UE L 321 z 30.11.2013, str. 6, Dz. Urz. UE L 11 z 17.01.2015, str. 37, Dz. Urz. UE L 171 z 29.06.2016, str. 153, Dz. Urz. UE L 20 z 25.01.2017, str. 4, Dz. Urz. UE L 310 z 25.11.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 345 z 27.12.2017, str. 27, Dz. Urz. UE L 347 z 28.12.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 111 z 25.04.2019, str. 4, Dz. Urz. UE L 150 z 07.06.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 183 z 09.07.2019, str. 14, Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 328 z 18.12.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 204 z 26.06.2020, str. 4, Dz. Urz. UE L 84 z 11.03.2021, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 116 z 06.04.2021, str. 25.

³⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 153 z 22.05.2014, str. 1.

- 11) oddział – każdą formę stałej obecności na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej pośrednika ubezpieczeniowego mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, w tym oddział w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 470);
- 12) organ nadzoru – Komisję Nadzoru Finansowego;
- 13) poszukujący ochrony ubezpieczeniowej – osobę, która wyraziła wobec dystrybutora ubezpieczeń wolę podjęcia czynności służących zawarciu przez nią umowy ubezpieczenia;
- 14) pośrednictwo ubezpieczeniowe – wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji przez pośredników ubezpieczeniowych;
- 15) pośrednik ubezpieczeniowy – agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, brokera ubezpieczeniowego oraz brokera reasekuracyjnego, którzy wykonują dystrybucję ubezpieczeń albo dystrybucję reasekuracji za wynagrodzeniem;
- 16) przyjmujące państwo członkowskie Unii Europejskiej – inne niż Rzeczpospolita Polska państwo członkowskie Unii Europejskiej, na którego terytorium pośrednik ubezpieczeniowy wpisany do rejestru pośredników ubezpieczeniowych wykonuje działalność przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług;
- 17) rejestr agentów – rejestr agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające;
- 18) rejestr brokerów – rejestr brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych;
- 19) trwały nośnik – trwałe nośnik w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2020 r. poz. 287, z 2021 r. poz. 2105 oraz z 2022 r. poz. 2337 i 2581);
- 20) właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej – organ właściwy w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej do sprawowania nadzoru nad dystrybucją ubezpieczeń lub organ prowadzący w tym państwie odpowiedni rejestr pośredników;
- 21) wskaźnik kosztów dystrybucji – wyrażony procentowo z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku iloraz przyjętych przy tworzeniu produktu kosztów akwizycji, o których mowa w przepisach o rachunkowości zakładów ubezpieczeń, dla danej umowy ubezpieczenia oraz sumy należnych składek ubezpieczeniowych z tytułu danej umowy ubezpieczenia w rekomendowanym minimalnym okresie trwania umowy;
- 22) wynagrodzenie – prowizję, honorarium, opłatę lub inną płatność, w tym korzyść ekonomiczną jakiegokolwiek rodzaju lub inną korzyść lub zachętę finansową lub niefinansową, oferowane lub przekazywane w związku z działalnością w zakresie dystrybucji ubezpieczeń;
- 23) zasady dobra ogólnego – podstawowe normy prawne dotyczące wykonywania dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji na terytorium danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, przeznaczone dla podmiotów mających siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, zainteresowanych wykonywaniem dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, na terytorium tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o państwach członkowskich Unii Europejskiej, należy przez to rozumieć także państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Art. 4. 1. Dystrybucja ubezpieczeń oznacza działalność wykonywaną wyłącznie przez dystrybutora ubezpieczeń polegającą na:

- 1) doradzaniu, proponowaniu lub wykonywaniu innych czynności przygotowawczych zmierzających do zawarcia umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych;
- 2) zawieraniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych w imieniu zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz klienta albo bezpośrednio przez zakład ubezpieczeń;
- 3) udzielaniu pomocy przez pośrednika ubezpieczeniowego w administrowaniu umowami ubezpieczenia lub umowami gwarancji ubezpieczeniowych i ich wykonywaniu, także w sprawach o odszkodowanie lub świadczenie.

2. Dystrybucja ubezpieczeń polega również na udzielaniu informacji dotyczących jednej lub większej liczby umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych na podstawie kryteriów wybranych przez klienta za pośrednictwem stron internetowych lub innych mediów oraz opracowywaniu rankingu produktów ubezpieczeniowych obejmującego porównanie cen i produktów lub składek z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w przypadku gdy klient jest w stanie pośrednio lub bezpośrednio zawrzeć umowę ubezpieczenia lub umowę gwarancji ubezpieczeniowej za pośrednictwem stron internetowych lub innych mediów.

3. Agent ubezpieczeniowy oraz agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, w ramach prowadzonej działalności agencyjnej, wykonują czynności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń w imieniu lub na rzecz zakładu ubezpieczeń, zwane dalej „czynnościami agencyjnymi”.

4. Broker ubezpieczeniowy, w ramach prowadzonej działalności brokerskiej, wykonuje czynności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń w imieniu lub na rzecz klienta, zwane dalej „czynnościami brokerskimi w zakresie ubezpieczeń”.

5. Zakład ubezpieczeń może wykonywać bezpośrednio czynności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przez uprawnionego przez ten zakład ubezpieczeń pracownika, zwane dalej „czynnościami dystrybucyjnymi zakładu ubezpieczeń”.

6. Dystrybucja ubezpieczeń polega również na organizowaniu i nadzorowaniu czynności agencyjnych u agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające oraz czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń u brokera ubezpieczeniowego.

7. Dystrybucję ubezpieczeń w zakresie grupy 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej może wykonywać wyłącznie agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy lub zakład ubezpieczeń.

Art. 5. 1. Dystrybucja reasekuracji oznacza działalność wykonywaną wyłącznie przez dystrybutora reasekuracji polegającą na:

- 1) doradzaniu, proponowaniu lub wykonywaniu innych czynności przygotowawczych zmierzających do zawarcia umów reasekuracji;
- 2) zawieraniu umów reasekuracji w imieniu zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji albo bezpośrednio przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji;
- 3) udzielaniu pomocy w administrowaniu umowami reasekuracji i ich wykonywaniu.

2. Broker reasekuracyjny, w ramach prowadzonej działalności brokerskiej, wykonuje czynności w zakresie dystrybucji reasekuracji w imieniu lub na rzecz zakładu ubezpieczeń albo zakładu reasekuracji, zwane dalej „czynnościami brokerskimi w zakresie reasekuracji”.

3. Zakład ubezpieczeń i zakład reasekuracji mogą wykonywać bezpośrednio czynności w zakresie dystrybucji reasekuracji przez uprawnionego przez ten zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji pracownika, zwane dalej „czynnościami dystrybucyjnymi zakładu reasekuracji”.

4. Dystrybucja reasekuracji polega również na organizowaniu i nadzorowaniu czynności brokerskich w zakresie reasekuracji u brokera reasekuracyjnego.

Art. 6. Za dystrybucję ubezpieczeń ani za dystrybucję reasekuracji nie uznaje się:

- 1) okazjonalnego dostarczania klientowi informacji w związku z prowadzoną przez przedsiębiorcę działalnością gospodarczą inną niż działalność w zakresie dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji, w przypadku gdy:
 - a) przedsiębiorca nie podejmuje dodatkowych działań mających pomóc w zawarciu lub wykonywaniu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej lub
 - b) celem tej działalności nie jest pomoc w zawarciu lub wykonywaniu umowy reasekuracji;
- 2) obsługi roszczeń kierowanych do zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, wyceny szkód i sporządzania ekspertyz związanych z tymi szkodami;
- 3) przekazywania agentom ubezpieczeniowym, brokerom ubezpieczeniowym, brokerom reasekuracyjnym, zakładom ubezpieczeń lub zakładom reasekuracji danych i informacji na temat potencjalnych klientów, jeżeli przedsiębiorca nie podejmuje dodatkowych działań mających pomóc w zawarciu umowy ubezpieczenia, umowy gwarancji ubezpieczeniowej lub umowy reasekuracji;
- 4) przekazywania potencjalnym klientom informacji na temat produktów ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, agenta ubezpieczeniowego, brokera ubezpieczeniowego, brokera reasekuracyjnego, zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, jeżeli przedsiębiorca nie podejmuje dodatkowych działań mających pomóc w zawarciu umowy ubezpieczenia, umowy gwarancji ubezpieczeniowej lub umowy reasekuracji.

Art. 7. 1. Dystrybutor ubezpieczeń, wykonując dystrybucję ubezpieczeń, postępuje uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem klientów.

2. Sposób wynagradzania dystrybutora ubezpieczeń oraz osób, przy pomocy których wykonywane są czynności agencyjne lub czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, oraz osób, przez które wykonywane są czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń, nie może być sprzeczny z obowiązkiem działania zgodnie z najlepiej pojętym interesem klientów, w szczególności dystrybutor ubezpieczeń nie może dokonywać ustaleń dotyczących wynagrodzeń, celów sprzedaży lub innych ustaleń, które mogłyby stanowić zachętę do proponowania klientowi określonej umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w sytuacji gdy dystrybutor ubezpieczeń mógłby zaproponować inną umowę, która lepiej odpowiadałaby potrzebom klienta.

3. Wszystkie informacje, w tym informacje o charakterze reklamowym i marketingowym, kierowane przez dystrybutora ubezpieczeń do klienta są:

- 1) jasne, rzetelne i niewprowadzające w błąd;
- 2) sporządzone w języku urzędowym państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej jest zawierana, lub w innym języku, na który wyrażą zgodę strony umowy.

4. Informacje o charakterze reklamowym lub marketingowym są wyraźnie oznaczone.

Art. 8. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej dystrybutor ubezpieczeń określa, na podstawie uzyskanych od klienta informacji, jego wymagania i potrzeby oraz podaje w zrozumiałej formie obiektywne informacje o produkcie ubezpieczeniowym, w celu umożliwienia klientowi podjęcia świadomej decyzji.

2. Informacje o produkcie ubezpieczeniowym, o którym mowa w ust. 1, uwzględniają złożoność tego produktu oraz rodzaj klienta.

3. Proponowana umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej powinna być zgodna z wymaganiami i potrzebami klienta w zakresie ochrony ubezpieczeniowej lub ochrony gwarancyjnej.

4. Informacje o proponowanym produkcie ubezpieczeniowym, którego przedmiotem są ryzyka wymienione w dziale II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, są przekazywane w postaci ustandaryzowanego dokumentu zawierającego informacje o tym produkcie ubezpieczeniowym, sporządzanego przez zakład ubezpieczeń, brokera ubezpieczeniowego lub agenta ubezpieczeniowego, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy.

5. Dokument, o którym mowa w ust. 4:

- 1) jest krótkim i odrębnym dokumentem;
- 2) posiada przejrzysty układ i strukturę ułatwiające jego czytanie, a wielkość użytej czcionki zapewnia jego czytelność;
- 3) w przypadku wydrukowania lub skopiowania go w wersji czarno-białej jest nie mniej zrozumiały od jego oryginału sporządzonego w kolorze – jeżeli oryginał tego dokumentu został sporządzony w kolorze;
- 4) sporządza się w języku urzędowym państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej jest proponowana, lub w innym języku, na który wyrażą zgodę klient i zakład ubezpieczeń;
- 5) jest dokładny i nie wprowadza w błąd;
- 6) zawiera na górze pierwszej strony oznaczenie: „Dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym”;
- 7) zawiera stwierdzenie, że pełne informacje podawane przed zawarciem umowy i informacje dotyczące umowy podane są w innych dokumentach.

6. Dokument, o którym mowa w ust. 4, zawiera:

- 1) informacje o grupie i rodzaju ubezpieczenia;
- 2) krótki opis ochrony ubezpieczeniowej lub ochrony gwarancyjnej, obejmujący główne rodzaje ubezpieczanego ryzyka, sumę ubezpieczenia lub sumę gwarancyjną, a w uzasadnionych przypadkach zakres terytorialny oraz krótki opis ryzyka nieobjętego ubezpieczeniem;
- 3) sposób opłacania składek i okresy płatności;
- 4) główne wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń;
- 5) obowiązki na początku umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej;
- 6) obowiązki w czasie trwania umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej;
- 7) obowiązki w przypadku zgłoszenia roszczenia;
- 8) okres trwania umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w tym dzień rozpoczęcia i zakończenia ich obowiązywania;
- 9) sposób rozwiązywania umowy.

Art. 9. 1. Dystrybutor ubezpieczeń przekazuje klientowi informacje:

- 1) o produkcie ubezpieczeniowym, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 4,
- 2) o których mowa w art. 22 ust. 1 pkt 2–6 i ust. 2–4 albo w art. 23, albo w art. 32 ust. 1 pkt 1, 2 i 5–8 oraz ust. 2, a także dotyczące umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

– w postaci papierowej, nieodpłatnie i w języku, o którym mowa w art. 7 ust. 3, przy czym informacje te są jasne, rzetelne i nie wprowadzają w błąd.

2. Informacje, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 4, broker ubezpieczeniowy przekazuje klientowi w formie pisemnej, nieodpłatnie i w języku, o którym mowa w art. 7 ust. 3. Informacje te są jasne, rzetelne i nie wprowadzają w błąd.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być przekazane za pomocą innego trwałego nośnika:

- 1) na żądanie klienta, pod warunkiem że dystrybutor ubezpieczeń zapewnił mu wybór między informacjami w postaci papierowej a informacjami na innym trwałym nośniku, a w przypadku informacji, o których mowa w ust. 2 – pod warunkiem że dystrybutor ubezpieczeń zapewnił mu wybór między przedstawieniem ich w formie pisemnej a przedstawieniem ich na innym trwałym nośniku, oraz
- 2) w przypadku innego trwałego nośnika wymagającego dostępu do Internetu – jeżeli klient posiada regularny dostęp do Internetu.

4. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być przekazane za pośrednictwem strony internetowej, jeżeli:

- 1) są skierowane bezpośrednio do klienta lub
- 2) zostały spełnione następujące warunki:
 - a) klient wyraził zgodę na przekazanie tych informacji za pośrednictwem strony internetowej,
 - b) klient posiada regularny dostęp do Internetu,
 - c) klient został powiadomiony drogą elektroniczną o adresie strony internetowej oraz miejscu na tej stronie, gdzie zostały udostępnione te informacje,
 - d) dystrybutor zapewni dostępność tych informacji na stronie internetowej w okresie, w którym klient może, w normalnych okolicznościach, mieć potrzebę zapoznania się z nimi.

5. W przypadku przekazania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, w sposób, o którym mowa w ust. 3 lub 4, dystrybutor ubezpieczeń, na żądanie klienta, przekazuje mu je nieodpłatnie, w postaci papierowej, a w przypadku informacji, o których mowa w ust. 2 – przekazuje je nieodpłatnie, w formie pisemnej.

6. Za dowód posiadania przez klienta regularnego dostępu do Internetu uznaje się w szczególności podanie przez niego, na potrzeby danej transakcji, adresu poczty elektronicznej.

7. W przypadku dystrybucji ubezpieczeń za pomocą środków porozumiewania się na odległość, do przekazywania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta o umowach dotyczących usług finansowych zawieranych na odległość.

8. W przypadku umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej obejmujących duże ryzyko dystrybutor ubezpieczeń nie ma obowiązku przekazania klientowi informacji, o których mowa w ust. 1 i 2.

Art. 10. 1. W przypadku gdy umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej proponowane są w pakiecie wraz z towarem lub usługą uzupełniającą, które nie są ubezpieczeniem ani gwarancją ubezpieczeniową, dystrybutor ubezpieczeń informuje klienta o możliwości odrębnego zawarcia poszczególnych umów, a jeżeli możliwość taka istnieje, przekazuje odpowiedni opis poszczególnych umów składających się na pakiet, a także osobne zestawienie kosztów i opłat dla każdej umowy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ryzyko lub zakres ubezpieczenia lub gwarancji proponowanych w pakiecie różni się od ryzyka lub zakresu związanych z poszczególnymi umowami oddzielnie, dystrybutor ubezpieczeń przekazuje odpowiedni opis poszczególnych umów składających się na pakiet i wskazuje, w jaki sposób ich wzajemne związki wpływają na ryzyko lub zakres ubezpieczenia lub gwarancji.

3. W przypadku gdy umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej proponowana jest w pakiecie jako uzupełnienie towaru lub usługi, które nie są ubezpieczeniem lub gwarancją ubezpieczeniową, dystrybutor ubezpieczeń proponuje klientowi możliwość odrębnego zawarcia umowy dotyczącej zakupu tego towaru lub świadczenia usługi.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, w przypadku gdy umowa ubezpieczenia lub umowa gwarancji ubezpieczeniowej jest uzupełnieniem:

- 1) usług, o których mowa w art. 69 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 646);
- 2) umowy o kredyt hipoteczny, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2245 i 2339);
- 3) rachunku płatniczego w rozumieniu art. 2 pkt 25 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2360 i 2640).

5. W przypadku gdy w pakiecie, o którym mowa w ust. 1 i 3, proponowana jest umowa ubezpieczenia, o której mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, pakiet w całości powinien być odpowiedni do potrzeb klienta.

Art. 11. 1. Zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy oraz agent ubezpieczeniowy, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy, stosują odpowiedni proces zatwierdzania produktu ubezpieczeniowego oraz istotnych zmian dokonywanych w dystrybuowanym produkcie ubezpieczeniowym przed wprowadzeniem go do obrotu, a także dokonują przeglądu tego procesu.

2. Proces zatwierdzania produktu ubezpieczeniowego jest proporcjonalny i odpowiedni do charakteru tego produktu.

3. W procesie zatwierdzania produktu ubezpieczeniowego zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy oraz agent ubezpieczeniowy, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy:

- 1) określają jego rynek docelowy;
- 2) zapewniają ocenę ryzyka dla określonego rynku docelowego;
- 3) zapewniają adekwatność zamierzonej strategii dystrybucji do określonego rynku docelowego;
- 4) podejmują działania zapewniające dystrybucję produktu na określonym rynku docelowym.

4. Zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy oraz agent ubezpieczeniowy, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy, dokonują regularnego przeglądu funkcjonowania produktu ubezpieczeniowego, uwzględniając istotne zdarzenia mające wpływ na ryzyko dla określonego rynku docelowego, mając na celu co najmniej ocenę, czy produkt nadal odpowiada potrzebom określonego rynku docelowego oraz czy zamierzona strategia dystrybucji jest nadal odpowiednia.

5. Zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy oraz agent ubezpieczeniowy, którzy tworzą produkt ubezpieczeniowy, udostępniają dystrybutorom ubezpieczeń wykonującym dystrybucję danego produktu odpowiednie informacje o tym produkcie oraz o procesie jego zatwierdzania, w tym informacje na temat określonego rynku docelowego tego produktu.

6. Dystrybutor ubezpieczeń stosuje odpowiednie rozwiązania zapewniające uzyskanie od twórcy produktu ubezpieczeniowego informacji, o których mowa w ust. 5.

7. Dystrybutor ubezpieczeń posiada wiedzę o produkcie ubezpieczeniowym oraz określonym rynku docelowym tego produktu.

8. Przepisów ust. 1–7 nie stosuje się w przypadku produktu ubezpieczeniowego obejmującego duże ryzyka.

Art. 12. 1. Osoby wykonujące czynności agencyjne, osoby wykonujące czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, osoby wykonujące czynności brokerskie w zakresie reasekuracji, osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń oraz osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji doskonałą umiejętności zawodowe, w tym przez odbywanie co najmniej 15 godzin rocznie szkolenia zawodowego z wybranych tematów określonych w załączniku do ustawy.

2. Obowiązek odbycia szkolenia zawodowego powstaje z pierwszym dniem roku kalendarzowego następującego po roku, w którym osoba wykonująca czynności agencyjne, osoba wykonująca czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub osoba wykonująca czynności brokerskie w zakresie reasekuracji została wpisana do rejestru pośredników ubezpieczeniowych, a w przypadku osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń lub osoby wykonującej czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji – z pierwszym dniem roku kalendarzowego następującego po roku, w którym osoba ta faktycznie rozpoczęła wykonywanie tych czynności. Pierwsze szkolenie zawodowe w wymiarze, o którym mowa w ust. 1, odbywa się nie później niż w terminie 18 miesięcy od dnia:

- 1) wpisu do rejestru pośredników ubezpieczeniowych osoby wykonującej czynności agencyjne, osoby wykonującej czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub osoby wykonującej czynności brokerskie w zakresie reasekuracji;
- 2) rozpoczęcia wykonywania czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń lub czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji przez osoby wykonujące takie czynności.

3. Wymiar szkolenia zawodowego nie może przekraczać 8 godzin dziennie.

4. Szkolenie zawodowe uwzględnia charakter proponowanych umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowych lub umów reasekuracji, rodzaj dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji oraz zakres wykonywanych czynności.

5. Zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji, agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny zapewniają przeprowadzenie szkolenia, o którym mowa w ust. 1, jego odpowiedni poziom merytoryczny oraz przeprowadzenie go przez osoby posiadające wykształcenie lub doświadczenie zawodowe odpowiednie do zakresu tematycznego szkolenia.

6. Szkolenie zawodowe jest prowadzone w formie zapewniającej efektywne przekazanie treści, w szczególności w formie wykładów, seminarium lub e-learningu.

7. W przypadku szkoleń prowadzonych w formie e-learningu wymagane jest zaliczenie testu obejmującego zakres tematyczny szkolenia. Test może odbyć się w formie elektronicznej.

8. Po odbyciu szkolenia zawodowego podmiot przeprowadzający szkolenie wystawia dokument poświadczający jego odbycie, zawierający:

- 1) datę i miejsce wystawienia dokumentu;
- 2) datę i miejsce przeprowadzenia szkolenia;
- 3) imię i nazwisko oraz datę urodzenia uczestnika szkolenia;
- 4) zakres tematyczny szkolenia i jego wymiar godzinowy;
- 5) dane podmiotu organizującego szkolenie, obejmujące jego imię i nazwisko lub firmę, oraz adres;
- 6) imiona i nazwiska osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie lub przygotowanie szkolenia, ich wykształcenie i doświadczenie zawodowe;
- 7) imię i nazwisko oraz podpis osoby wystawiającej dokument.

9. W przypadku szkoleń prowadzonych w formie e-learningu dokument poświadczający odbycie szkolenia zawiera:

- 1) datę wystawienia dokumentu;
- 2) imię i nazwisko oraz datę urodzenia uczestnika szkolenia;
- 3) zakres tematyczny szkolenia i jego wymiar godzinowy;
- 4) dane podmiotu organizującego szkolenie, obejmujące jego imię i nazwisko lub firmę, oraz adres;
- 5) imiona i nazwiska osób odpowiedzialnych za przygotowanie szkolenia, ich wykształcenie i doświadczenie zawodowe;
- 6) imię i nazwisko oraz podpis elektroniczny osoby wystawiającej dokument.

10. Obowiązek odbycia szkolenia zawodowego obejmuje również:

- 1) agentów ubezpieczeniowych będących osobami fizycznymi, brokerów ubezpieczeniowych będących osobami fizycznymi oraz brokerów reasekuracyjnych będących osobami fizycznymi;
- 2) w przypadku agentów ubezpieczeniowych będących spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej – osoby, o których mowa w art. 19 ust. 3 pkt 2;
- 3) w przypadku agentów ubezpieczeniowych będących osobami prawnymi – członków zarządu, o których mowa w art. 19 ust. 3 pkt 3;
- 4) w przypadku brokerów ubezpieczeniowych będących osobami prawnymi oraz brokerów reasekuracyjnych będących osobami prawnymi – członków zarządu spełniających warunki, o których mowa w art. 34 ust. 4 pkt 1 lit. e i f albo ust. 8 lub 9.

11. Do osób, o których mowa w ust. 10, przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

12. Przepisów ust. 1–10 nie stosuje się do osób wykonujących czynności agencyjne u agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające oraz do agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające.

Art. 13. Pośrednictwo ubezpieczeniowe jest działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221 i 641).

Art. 14. 1. Sumy pieniężne przekazane z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego z umowy ubezpieczenia albo zleceniodawcę z umowy gwarancji ubezpieczeniowej pośrednikowi ubezpieczeniowemu uznaje się za wpłacone zakładowi ubezpieczeń.

2. Sumy pieniężnych przekazanych z tytułu umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej przez zakład ubezpieczeń pośrednikowi ubezpieczeniowemu nie uznaje się za przekazane ubezpieczającemu, ubezpieczonemu, uposażonemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia albo zleceniodawcy lub beneficjentowi z umowy gwarancji ubezpieczeniowej, do czasu ich faktycznego otrzymania przez te podmioty.

Art. 15. 1. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń wykonujący dystrybucję ubezpieczeń, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, stosując rozwiązania organizacyjne służące zapobieganiu konfliktom interesów, tak aby nie miały one negatywnego wpływu na interesy klientów.

2. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń zapewniają, aby rozwiązania organizacyjne, o których mowa w ust. 1, były proporcjonalne do prowadzonej działalności i proponowanych umów ubezpieczenia oraz rodzaju dystrybutora.

3. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń podejmują działania w celu identyfikacji konfliktów interesów między nimi, w tym między ich członkami zarządu, prokurentami, pracownikami albo innymi powiązаныmi z nimi osobami, a ich klientami, lub między ich klientami, powstających w trakcie prowadzenia działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

4. Jeżeli rozwiązania organizacyjne, o których mowa w ust. 1, nie są wystarczające, aby zapewnić uniknięcie ryzyka naruszenia interesów klienta, agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń przed zawarciem umowy ubezpieczenia ujawniają klientowi ogólny charakter lub źródła konfliktu interesów, w tym w szczególności informują klienta, czy uzyskiwana prowizja z tytułu umowy ubezpieczenia jest uzależniona od wolumenu zawartych umów ubezpieczenia.

5. Agent ubezpieczeniowy, broker ubezpieczeniowy i zakład ubezpieczeń przekazują informacje, o których mowa w ust. 4, na trwałym nośniku.

6. Informacje, o których mowa w ust. 4, obejmują odpowiednie dane i informacje uwzględniające rodzaj klienta oraz umożliwiające klientowi podjęcie świadomej decyzji co do działalności dystrybutora ubezpieczeń, w odniesieniu do którego zaistniał konflikt interesów.

Art. 16. 1. Zakład ubezpieczeń udziela odpowiedzi na reklamację klienta będącego osobą prawną lub spółką nieposiadającą osobowości prawnej w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.

2. Broker ubezpieczeniowy, a także agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, udzielają odpowiedzi na reklamację klienta będącego osobą prawną lub spółką nieposiadającą osobowości prawnej w terminie 30 dni od dnia jej otrzymania w zakresie niezwiązanym z udzielaną ochroną ubezpieczeniową. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.

3. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 1 i 2, zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy, agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, o których mowa w ust. 1 i 2, w informacji przekazywanej klientowi, który wystąpił z reklamacją:

- 1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
- 2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
- 3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.

4. Jeżeli zakład ubezpieczeń, broker ubezpieczeniowy, agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, o których mowa w ust. 1 i 2, nie udzielą odpowiedzi na reklamację w terminie, o którym mowa w ust. 1 i 2, uważa się, że uznali oni reklamację.

5. Odpowiedź na reklamację przekazuje się klientowi w postaci papierowej lub na innym trwałym nośniku.

6.⁴⁾ Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, na żądanie zakładu ubezpieczeń, udzielają temu zakładowi informacji na temat reklamacji, o których mowa w ust. 2, oraz na temat reklamacji, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. e ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 187, 1488 i 2640 oraz z 2023 r. poz. 556), złożonych przez klientów pozyskanych dla występującego z żądaniem zakładu ubezpieczeń przez tych agentów.

Rozdział 2

Agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, osoby wykonujące czynności agencyjne, osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń oraz osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji

Art. 17. Agentem ubezpieczeniowym ani agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające nie może być przedsiębiorca prawomocnie pozbawiony prawa prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z art. 373 lub art. 374 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520).

Art. 18. Działalność agencyjna powinna być wykonywana z zachowaniem staranności określonej w art. 355 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, 2337 i 2339 oraz z 2023 r. poz. 326) oraz dobrych obyczajów.

Art. 19. 1. Czynności agencyjne, czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji mogą być wykonywane wyłącznie przez osobę fizyczną, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo:
 - a) przeciwko życiu i zdrowiu,
 - b) przeciwko wymiarowi sprawiedliwości,
 - c) przeciwko ochronie informacji,
 - d) przeciwko wiarygodności dokumentów,
 - e) przeciwko mieniu,
 - f) przeciwko obrotowi gospodarczemu,
 - g) przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
 - h) skarbowe;
- 3) daje rękojmię należytego wykonywania tych czynności;
- 4) posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe;
- 5) zdała egzamin przeprowadzony przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji.

2. Czynności agencyjne mogą być wykonywane przez osobę fizyczną po wpisaniu jej do rejestru agentów.

3. Warunki, o których mowa w ust. 1, powinni spełniać również:

- 1) agenci ubezpieczeniowi oraz agenci oferujący ubezpieczenia uzupełniające będący osobami fizycznymi;
- 2) w przypadku agentów ubezpieczeniowych oraz agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające będących spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej:
 - a) wspólnicy tych spółek, o ile są osobami fizycznymi,
 - b) w przypadku gdy wspólnikami tych spółek są osoby prawne – co najmniej połowa ich członków zarządu;
- 3) w przypadku agentów ubezpieczeniowych oraz agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające będących osobami prawnymi – co najmniej połowa ich członków zarządu.

⁴⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 16 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2640), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

4. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, niebędący osobami fizycznymi, mogą wykonywać działalność agencyjną, jeżeli udziały, o których mowa w art. 55 ust. 2 pkt 8, oraz bliskie powiązania, o których mowa w art. 55 ust. 2 pkt 9, nie uniemożliwiają organowi nadzoru skutecznego sprawowania nadzoru.

5. W przypadku osób mających wykonywać czynności agencyjne u agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, osób, o których mowa w ust. 3, osób mających wykonywać czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji oraz osób mających wykonywać czynności agencyjne w bankach, spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych jedynie w odniesieniu do umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych zawieranych przez te podmioty lub za ich pośrednictwem, egzamin, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, przeprowadza się w ograniczonym zakresie. Przeprowadzenie egzaminu w ograniczonym zakresie może w szczególności polegać na ograniczeniu zakresu obowiązujących tematów egzaminu.

6. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, tryb przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, w tym egzaminu przeprowadzanego w ograniczonym zakresie, oraz zakres obowiązujących tematów egzaminu, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia odpowiedniego poziomu kwalifikacji osób, o których mowa w ust. 1, 3 i 5.

Art. 20. 1. Za szkodę wyrządzoną przez agenta ubezpieczeniowego lub przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych odpowiada zakład ubezpieczeń, na rzecz którego taki agent działa. Przepisu art. 429 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny nie stosuje się.

2. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, odpowiadają za szkody powstałe z tytułu wykonywania tych czynności wyrządzone klientowi lub osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej.

3. W zakresie odpowiedzialności za szkody powstałe z tytułu wykonywania działalności agencyjnej agent ubezpieczeniowy wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.

4. W zakresie odpowiedzialności za szkody powstałe z tytułu wykonywania działalności agencyjnej agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, jest obowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej.

5. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i umowa gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, obejmują szkody wyrządzone przez agenta ubezpieczeniowego albo przez agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

6. Zakład ubezpieczeń ustala, czy przedsiębiorca, z którym zamierza zawrzeć umowę agencyjną:

- 1) zawarł uprzednio umowę agencyjną z innym zakładem ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
- 2) został wpisany do rejestru agentów jako wykonujący działalność agencyjną w imieniu lub na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń wykonującego działalność w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

7. W przypadku ustalenia, że występuje którakolwiek z okoliczności, o których mowa w ust. 6, zawarcie z przedsiębiorcą umowy agencyjnej może nastąpić, jeżeli przy jej zawieraniu przedsiębiorca okaże dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4. W przypadku gdy zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, nie jest ujawnione w rejestrze agentów, wniosek o wpis agenta do rejestru agentów zawiera również podlegające wpisowi dane dotyczące zawartej przez agenta umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej.

8. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, którzy nie spełnili obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, wnoszą opłatę na rzecz budżetu państwa za każdy rok kalendarzowy pozostawania bez ochrony ubezpieczeniowej lub gwarancyjnej. Wniesienie opłaty nie zwalnia z obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej.

9. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 8, jest uzależniona od okresu pozostawania agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające bez ochrony ubezpieczeniowej lub gwarancyjnej w każdym roku kalendarzowym i wynosi równowartość w złotych kwoty:

- 1) 200 euro – w przypadku gdy okres ten nie przekracza 3 dni;
- 2) 500 euro – w przypadku gdy okres ten przekracza 3 dni, ale nie przekracza 14 dni;
- 3) 1000 euro – w przypadku gdy okres ten przekracza 14 dni.

10. Równowartości w złotych wyrażonych w euro kwot, o których mowa w ust. 9, przelicza się według średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 w roku, w którym organ nadzoru dokonał wezwania, o którym mowa w ust. 12.

11. Do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, jest uprawniony organ nadzoru.

12. W przypadku gdy organ nadzoru stwierdzi, że agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające podlega obowiązkowi zawarcia umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, a zakład ubezpieczeń nie przedłożył wraz z wnioskiem o wpis do rejestru lub o zmianę wpisu w rejestrze oświadczenia o posiadaniu dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej przez tego agenta, organ nadzoru wzywa tego agenta, aby w terminie 30 dni:

- 1) przedstawił dokumenty potwierdzające terminowe zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4;
- 2) w razie braku dokumentów, o których mowa w pkt 1, uiścił opłatę, o której mowa w ust. 8, oraz okazał dokumenty potwierdzające późniejsze zawarcie umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej.

13. Opłata, o której mowa w ust. 8, podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

14. Do podmiotu, o którym mowa w art. 42 ust. 1, wykonującego działalność agencyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, który wykonuje czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej stosuje się przepisy ust. 2–5, chyba że na podstawie przepisów obowiązujących w innym niż Rzeczypospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej posiada ustanowione w tym państwie członkowskim Unii Europejskiej ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję, której wysokość odpowiada co najmniej minimalnej sumie gwarancyjnej albo minimalnej sumie gwarancji ubezpieczeniowej, określonej w przepisach wydanych odpowiednio na podstawie ust. 17 albo 18.

15. W przypadku podmiotu, o którym mowa w ust. 14, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ani umowa gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w ust. 3 i 4, nie obejmują szkód wyrządzonych przez ten podmiot w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie, w jakim zakład ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego podmiot taki działa, ponosi pełną odpowiedzialność za jego działania.

16. Za działalność podmiotu, o którym mowa w ust. 14, w przypadku gdy wykonuje on działalność agencyjną na rzecz tylko jednego krajowego zakładu ubezpieczeń w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 18 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, odpowiedzialność ponosi ten zakład ubezpieczeń.

17. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 3 i 4, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności, zakres realizowanych zadań oraz wzrost europejskiego indeksu cen konsumpcyjnych.

18. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, minimalną sumę gwarancji ubezpieczeniowej, o której mowa w ust. 4, biorąc pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności oraz wzrost europejskiego indeksu cen konsumpcyjnych.

Art. 21. 1. Zakład ubezpieczeń udziela agentowi ubezpieczeniowemu oraz agentowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające upoważnionym do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, w formie pisemnej, pod rygorem nieważności, pełnomocnictw do dokonywania czynności agencyjnych w imieniu tego zakładu.

2. Pełnomocnictwo, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) zakres działalności agenta ubezpieczeniowego oraz agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, ze wskazaniem działu i grup ubezpieczeń;
- 2) wysokość maksymalnej sumy ubezpieczenia lub sumy gwarancyjnej, na jaką agent ubezpieczeniowy oraz agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające mogą zawrzeć jedną umowę ubezpieczenia lub jedną umowę gwarancji ubezpieczeniowej;
- 3) obszar działalności agenta ubezpieczeniowego oraz agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające.

3. Zakład ubezpieczeń przechowuje dokumenty dotyczące jego współpracy z agentem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające, w szczególności umowę agencyjną, pełnomocnictwo do zawierania w jego imieniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, dokumenty dotyczące wynagrodzenia agenta oraz dokumenty dotyczące obowiązkowych szkoleń zawodowych, przez okres 10 lat od dnia rozwiązania umowy agencyjnej.

4. Pełnomocnictwo udzielone przez zakład ubezpieczeń nie może zawierać upoważnienia do udzielania dalszych pełnomocnictw.

5. Jeżeli agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające zawrą z osobą fizyczną spełniającą wymogi określone w art. 19 ust. 1 umowę dotyczącą wykonywania czynności agencyjnych, umowa ta nie jest uważana za umowę agencyjną.

Art. 22. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej agent ubezpieczeniowy albo agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające:

- 1) udostępnia klientowi przy pierwszej czynności należącej do zakresu działalności agencyjnej dokument pełnomocnictwa, o którym mowa w art. 21 ust. 1;
- 2) powiadamia klienta, czy działa na rzecz jednego czy wielu zakładów ubezpieczeń, oraz informuje go o firmach zakładów ubezpieczeń, na rzecz których wykonuje działalność agencyjną;
- 3) informuje klienta o firmie, pod którą wykonuje działalność agencyjną, adresie ich siedziby oraz o tym, że jest agentem ubezpieczeniowym albo agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające;
- 4) informuje klienta o numerze wpisu do rejestru agentów, adresie strony internetowej, na której rejestr jest dostępny, oraz o sposobie sprawdzenia wpisu do rejestru;
- 5) informuje klienta o charakterze wynagrodzenia otrzymywanego w związku z proponowanym zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w szczególności informuje, czy agent otrzymuje:
 - a) honorarium płacone bezpośrednio przez klienta,
 - b) prowizję dowolnego rodzaju uwzględnioną w kwocie składki ubezpieczeniowej,
 - c) inny rodzaj wynagrodzenia,
 - d) wynagrodzenie stanowiące połączenie rodzajów wynagrodzenia, o których mowa w lit. a–c;
- 6) informuje klienta o możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów.

2. Agent ubezpieczeniowy, przed zawarciem umowy ubezpieczenia na życie, o której mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, informuje klienta również o wysokości wskaźnika kosztów dystrybucji związanych z proponowaną umową.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5 lit. a, agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające informują klienta o wysokości honorarium, a w przypadku gdy jest to niemożliwe – o metodzie jego wyliczenia.

4. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej agent ubezpieczeniowy informuje klienta również o posiadanych akcjach albo udziałach zakładu ubezpieczeń uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu, oraz w przypadku agenta ubezpieczeniowego będącego osobą prawną, o akcjach lub udziałach agenta ubezpieczeniowego posiadanych przez zakład ubezpieczeń, uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu albo zgromadzeniu wspólników.

5. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające:

- 1) udostępniają klientowi na każde żądanie dokument pełnomocnictwa, o którym mowa w art. 21 ust. 1;
- 2) niezwłocznie zwracają zakładowi ubezpieczeń dokument pełnomocnictwa, o którym mowa w art. 21 ust. 1, oraz wydane im druki, materiały i inne dokumenty oraz rozliczają się z zainkasowanych składek, jeżeli ich pełnomocnictwa wygasły lub zostały cofnięte;
- 3) zachowują w tajemnicy informacje uzyskane w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych, dotyczące zakładu ubezpieczeń, drugiej strony umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej oraz klienta, przy czym obowiązek ten ciąży na agencie ubezpieczeniowym i agencie oferującym ubezpieczenia uzupełniające również po rozwiązaniu umowy agencyjnej.

6. Osoba fizyczna wykonująca czynności agencyjne przy pierwszej czynności udostępnia dokument upoważniający do działania w imieniu agenta ubezpieczeniowego albo agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające.

Art. 23. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej zakład ubezpieczeń informuje klienta o:

- 1) firmie zakładu ubezpieczeń oraz adresie jego siedziby;
- 2) charakterze wynagrodzenia otrzymywanego przez osoby wykonujące czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń w związku z proponowanym zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej;
- 3) możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów.

2. Zakład ubezpieczeń, przed zawarciem umowy ubezpieczenia na życie, o której mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, informuje klienta również o wysokości wskaźnika kosztów dystrybucji związanych z proponowaną umową.

Art. 24. Określenia wskazujące na wykonywanie działalności agencyjnej lub czynności agencyjnych mogą być używane w firmie lub reklamie oraz do oznaczenia działalności wyłącznie przez podmiot wpisany do rejestru agentów oraz przez podmiot wykonujący działalność agencyjną lub czynności agencyjne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 42 ust. 1.

Art. 25. Agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, osoba wykonująca czynności agencyjne, członek zarządu lub rady nadzorczej agenta ubezpieczeniowego, członek zarządu lub rady nadzorczej agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, wspólnicy, o których mowa w art. 19 ust. 3 pkt 2 lit. a, członkowie zarządu, o których mowa w art. 19 ust. 3 pkt 2 lit. b, akcjonariusz lub udziałowiec agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające oraz osoba wykonująca czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń nie mogą wykonywać działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń, posiadać akcji lub udziałów brokera ubezpieczeniowego, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, ani pozostawać w innych relacjach, które mogłyby zagrażać wykonywaniu działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń z zachowaniem wymogów określonych w art. 7 ust. 1.

Art. 26. Nadzór nad działalnością agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające sprawuje zakład ubezpieczeń, na rzecz którego działa agent, z zastrzeżeniem art. 62 ust. 2 pkt 2.

Rozdział 3

Broker ubezpieczeniowy, broker reasekuracyjny, osoby wykonujące czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń oraz osoby wykonujące czynności brokerskie w zakresie reasekuracji

Art. 27. 1. Klient udziela brokerowi ubezpieczeniowemu, w formie pisemnej, pełnomocnictwa do wykonywania czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń w imieniu klienta.

2. Broker ubezpieczeniowy udostępnia zakładowi ubezpieczeń przy pierwszej czynności należącej do czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń dokument pełnomocnictwa, o którym mowa w ust. 1.

Art. 28. 1. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny z tytułu wykonywania działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, obejmującemu odpowiednio szkody wyrządzone klientowi, osobie uprawnionej z umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, zakładowi ubezpieczeń lub zakładowi reasekuracji, w tym także szkody wyrządzone przez osoby fizyczne, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji, oraz przez podmioty, o których mowa w art. 31.

2. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w ust. 1, obejmuje szkody wyrządzone przez brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego w związku z działalnością wykonywaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

3. Do podmiotu, o którym mowa w art. 42 ust. 1, wykonującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność brokerską przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, posiadającego ustanowione w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej lub inną równoważną gwarancję, której wysokość odpowiada co najmniej minimalnej sumie gwarancyjnej określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 4, przepisu ust. 1 nie stosuje się.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną, biorąc w szczególności pod uwagę specyfikę wykonywanej działalności, zakres realizowanych zadań oraz wzrost europejskiego indeksu cen konsumpcyjnych.

Art. 29. 1. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny mogą wykonywać czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji wyłącznie przy pomocy osób fizycznych, które spełniają wymogi określone w art. 34 ust. 4 pkt 1 lit. a–e oraz są wpisane do rejestru brokerów.

2. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny składają, wraz z niezbędnymi dokumentami, wniosek o wpisanie do rejestru brokerów osób fizycznych, o których mowa w ust. 1.

Art. 30. 1. Broker ubezpieczeniowy nie może:

- 1) wykonywać działalności agencyjnej, czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń ani czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji;
- 2) pozostawać w stałym stosunku umownym z zakładem ubezpieczeń, zakładem reasekuracji, agentem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające;
- 3) być członkiem organów nadzorczych lub zarządzających zakładu ubezpieczeń, zakładu reasekuracji, agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające;
- 4) posiadać akcje lub udziały zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym;
- 5) posiadać akcje lub udziały agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym;
- 6) pozostawać w innych relacjach, które mogłyby zagrażać wykonywaniu działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń z zachowaniem wymogów określonych w art. 7 ust. 1.

2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy:

- 1) umowy ubezpieczenia, na podstawie której broker ubezpieczeniowy jest ubezpieczonym lub ubezpieczającym;
- 2) umowy zawartej przez brokera ubezpieczeniowego z zakładem ubezpieczeń, dotyczącej sposobu wzajemnego rozliczania się z tytułu wykonywania czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń.

3. Broker reasekuracyjny nie może:

- 1) wykonywać działalności agencyjnej, czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń ani czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji;
- 2) pozostawać w stałym stosunku umownym z zakładem ubezpieczeń, zakładem reasekuracji, agentem ubezpieczeniowym lub agentem oferującym ubezpieczenia uzupełniające;
- 3) być członkiem organów nadzorczych lub zarządzających zakładu ubezpieczeń, zakładu reasekuracji, agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające;
- 4) posiadać akcje lub udziały zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym;
- 5) posiadać akcje lub udziały agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym;
- 6) pozostawać w innych relacjach, które mogłyby zagrażać wykonywaniu działalności w zakresie dystrybucji reasekuracji z zachowaniem obowiązku postępowania uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, przy czym przepis art. 7 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, nie dotyczy:

- 1) umowy ubezpieczenia, na podstawie której broker reasekuracyjny jest ubezpieczonym lub ubezpieczającym;
- 2) umów zawartych przez brokera reasekuracyjnego z zakładem ubezpieczeń lub zakładem reasekuracji, dotyczących sposobu wzajemnego rozliczania się z tytułu wykonywania czynności brokerskich w zakresie reasekuracji;
- 3) zlecenia brokerom reasekuracyjnym zawierania umów reasekuracji, w zakresie cedowania ryzyka z umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych;
- 4) zlecenia brokerom reasekuracyjnym zawierania umów retrocesji, w zakresie cedowania ryzyka z umów reasekuracji.

5. W przypadku nabycia lub posiadania akcji, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5 i ust. 3 pkt 4 i 5, odpowiednio broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny powiadamiają o tym organ nadzoru.

6. Przepisy ust. 1 stosuje się odpowiednio do członków organów brokera ubezpieczeniowego będącego osobą prawną, oraz do osób, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, wykonujących te czynności na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło lub innej umowy o podobnym charakterze.

7. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio do członków organów brokera reasekuracyjnego będącego osobą prawną, oraz do osób, przy pomocy których broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie reasekuracji, wykonujących te czynności na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło lub innej umowy o podobnym charakterze.

8. Przepis ust. 1 pkt 1 stosuje się także do pracowników brokera ubezpieczeniowego zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, niebędących osobami, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń.

9. Przepis ust. 3 pkt 1 stosuje się także do pracowników brokera reasekuracyjnego zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, niebędących osobami, przy pomocy których broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie reasekuracji.

Art. 31. 1. Broker ubezpieczeniowy może zlecić wykonywanie czynności wymagających specjalistycznej wiedzy innym podmiotom, z wyłączeniem prawa składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu klientów.

2. Do brokerów reasekuracyjnych przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 32. 1. Przed zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej broker ubezpieczeniowy:

- 1) informuje klienta przy pierwszej czynności o firmie, pod którą wykonuje działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń, adresie swojej siedziby oraz o tym że jest brokerem ubezpieczeniowym;
- 2) informuje klienta przy pierwszej czynności o numerze wpisu do rejestru brokerów, adresie strony internetowej, na której rejestr jest dostępny, oraz o sposobie sprawdzenia wpisu do rejestru;
- 3) okazuje zakładowi ubezpieczeń i klientowi przy pierwszej czynności zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń;
- 4) udziela porady, w oparciu o rzetelną analizę dostępnych na rynku produktów ubezpieczeniowych w liczbie wystarczającej do opracowania rekomendacji najwłaściwszej umowy, oraz wyjaśnia podstawy, na których opiera się rekomendacja, uwzględniając złożoność umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej oraz rodzaj klienta, chyba że klient złoży pisemne oświadczenie o rezygnacji z udzielenia porady;
- 5) informuje klienta przy pierwszej czynności o posiadanych akcjach albo udziałach zakładu ubezpieczeń uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu oraz, w przypadku brokera ubezpieczeniowego będącego osobą prawną, o akcjach albo udziałach brokera ubezpieczeniowego posiadanych przez zakład ubezpieczeń, uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu albo zgromadzeniu wspólników;
- 6) informuje klienta o charakterze wynagrodzenia otrzymywanego w związku z proponowanym zawarciem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w szczególności o tym, czy broker otrzymuje:
 - a) honorarium płacone bezpośrednio przez klienta,
 - b) prowizję dowolnego rodzaju uwzględnioną w kwocie składki ubezpieczeniowej,
 - c) inny rodzaj wynagrodzenia,
 - d) wynagrodzenie stanowiące połączenie rodzajów wynagrodzenia, o których mowa w lit. a–c;
- 7) informuje klienta o wysokości honorarium, o którym mowa w pkt 6 lit. a, a w przypadku gdy jest to niemożliwe – o metodzie jego wyliczenia;
- 8) informuje klienta o możliwości złożenia reklamacji, wniesienia skargi oraz pozasądowego rozwiązywania sporów.

2. Broker ubezpieczeniowy, przed zawarciem umowy ubezpieczenia na życie, o której mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, informuje klienta również o wysokości wskaźnika kosztów dystrybucji związanych z proponowaną umową.

3. Broker ubezpieczeniowy:

- 1) zachowuje w tajemnicy informacje uzyskane w związku z wykonywaniem czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń, przy czym obowiązek ten ciąży na brokerze ubezpieczeniowym również po rozwiązaniu stosunku umownego ze zleceniodawcą;
- 2) okazuje zakładowi ubezpieczeń i klientowi na każde żądanie zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń;

- 3) prowadzi rejestr skarg i reklamacji;
- 4) przechowuje dokumentację dotyczącą wykonywanej działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, w szczególności pełnomocnictwa do wykonywania czynności brokerskich w zakresie ubezpieczeń w imieniu klienta oraz dokumenty dotyczące wynagrodzenia brokera, przez okres 10 lat od dnia zakończenia współpracy z klientem.

4. Osoby fizyczne wykonujące czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń okazują przy pierwszej czynności dokument upoważniający do działania w imieniu brokera ubezpieczeniowego.

5. Do brokera reasekuracyjnego stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) ust. 1 pkt 1–3 oraz ust. 3 pkt 1, 2 i 4;
- 2) ust. 1 pkt 5, z tym że obowiązek, o którym mowa w tym przepisie, dotyczy także akcji lub udziałów zakładu reasekuracji posiadanych przez brokera reasekuracyjnego, uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu tego zakładu, oraz akcji lub udziałów brokera reasekuracyjnego będącego osobą prawną, posiadanych przez zakład reasekuracji, uprawniających co najmniej do 10% głosów na walnym zgromadzeniu albo zgromadzeniu wspólników brokera reasekuracyjnego.

6. Do osób fizycznych wykonujących czynności brokerskie w zakresie reasekuracji przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 33. Określenia wskazujące na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji mogą być używane w firmie lub reklamie oraz do oznaczania działalności wyłącznie przez podmiot posiadający wydane przez organ nadzoru zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji albo przez podmiot wykonujący działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z art. 42 ust. 1.

Art. 34. 1. Zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji, zwane dalej „zezwoleniem”, wydaje organ nadzoru w drodze decyzji.

2. Organ nadzoru odmawia wydania zezwolenia w drodze decyzji.

3. Ten sam podmiot może posiadać zezwolenie zarówno na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, jak i w zakresie reasekuracji.

4. Zezwolenie wydaje się na wniosek:

- 1) osoby fizycznej, która:
 - a) ma pełną zdolność do czynności prawnych,
 - b) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo:
 - przeciwko życiu i zdrowiu,
 - przeciwko wymiarowi sprawiedliwości,
 - przeciwko ochronie informacji,
 - przeciwko wiarygodności dokumentów,
 - przeciwko mieniu,
 - przeciwko obrotowi gospodarczemu,
 - przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
 - skarbowe,
 - c) daje rękojmię należytego wykonywania działalności brokerskiej odpowiednio w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji,
 - d) posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe,
 - e) zdała egzamin przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych odpowiednio do zakresu działalności albo uzyskała odpowiednie zwolnienie z egzaminu,
 - f) posiada co najmniej dwuletnie doświadczenie zawodowe odpowiednio w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji zdobyte w okresie 8 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku o uzyskanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej,
 - g) zawarła umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej odpowiednio w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji;

2) osoby prawnej:

- a) której członkowie zarządu spełniają warunki, o których mowa w pkt 1 lit. a–d, przy czym co najmniej połowa z nich dodatkowo spełnia warunki określone w pkt 1 lit. e i f albo w ust. 8 lub 9,
- b) która spełnia warunek określony w pkt 1 lit. g,
- c) jeżeli udziały, o których mowa w art. 59 ust. 2 pkt 8, oraz bliskie powiązania, o których mowa w art. 59 ust. 2 pkt 9, nie uniemożliwiają organowi nadzoru skutecznego sprawowania nadzoru.

5. Brokerem ubezpieczeniowym ani brokerem reasekuracyjnym nie może być przedsiębiorca prawomocnie pozbawiony prawa prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z art. 373 lub art. 374 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, zawiera:

- 1) firmę przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres;
- 2) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile przedsiębiorca taki numer posiada, oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 3) określenie zakresu działalności brokerskiej, na którą ma być udzielone zezwolenie;
- 4) w przypadku osoby prawnej – także imiona i nazwiska członków zarządu.

7. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, dołącza się dokumenty potwierdzające spełnienie warunków do uzyskania zezwolenia.

8. Warunku zdania egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych oraz warunku, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. f, nie stosuje się do osób fizycznych ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń, członków zarządu osoby prawnej, która ubiega się o takie zezwolenie, ani osób fizycznych, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy będzie wykonywał czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń, jeżeli osoby takie:

- 1) co najmniej przez 5 lat wykonywały u jednego lub większej liczby brokerów ubezpieczeniowych czynności bezpośrednio związane z czynnościami brokerskimi w zakresie ubezpieczeń w okresie 10 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku;
- 2) posiadają pozytywne opinie brokerów ubezpieczeniowych, pod kierunkiem których wykonywały czynności, o których mowa w pkt 1.

9. Warunku zdania egzaminu przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych oraz warunku, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. f, nie stosuje się do osób fizycznych ubiegających się o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie reasekuracji, członków zarządu osoby prawnej, która ubiega się o takie zezwolenie, ani osób fizycznych, przy pomocy których broker reasekuracyjny będzie wykonywał czynności brokerskie w zakresie reasekuracji, jeżeli osoby takie:

- 1) co najmniej przez 5 lat wykonywały u jednego lub większej liczby brokerów reasekuracyjnych czynności bezpośrednio związane z czynnościami brokerskimi w zakresie reasekuracji w okresie 10 lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku;
- 2) posiadają pozytywne opinie brokerów reasekuracyjnych, pod kierunkiem których wykonywały czynności, o których mowa w pkt 1.

10. Komisja Egzaminacyjna dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, na wniosek jednostek organizacyjnych uczelni uprawnionych do nadawania stopnia naukowego doktora nauk ekonomicznych lub doktora nauk prawnych, uznaje studia wyższe ukończone w Rzeczypospolitej Polskiej lub zagraniczne studia wyższe uznawane w Rzeczypospolitej Polskiej za równorzędne, jeżeli zakresem kształcenia obejmują one zakres tematów egzaminu dla brokerów ubezpieczeniowych lub zakres tematów egzaminu dla brokerów reasekuracyjnych.

11. Komisja Egzaminacyjna dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, na wniosek osoby fizycznej, zwalnia ją z egzaminu, jeżeli osoba ta ukończyła uznane przez Komisję studia wyższe, o których mowa w ust. 10, oraz zdała egzaminy na tych studiach przeprowadzone w formie pisemnej, a od ukończenia studiów nie upłynęło więcej niż 3 lata.

12. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, wykaz dokumentów, które dołącza się do wniosku, o którym mowa w ust. 4, z uwzględnieniem konieczności przedstawienia pełnej informacji o podmiotach ubiegających się o wydanie zezwolenia.

Art. 35. Zezwolenie zawiera:

- 1) imię lub imiona i nazwisko oraz adres miejsca zamieszkania osoby fizycznej oraz firmę, pod którą osoba fizyczna wykonuje działalność gospodarczą, a w przypadku osoby prawnej – firmę przedsiębiorcy, siedzibę i adres;
- 2) określenie zakresu działalności.

Art. 36. 1. W przypadku utraty dokumentu zezwolenia, broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny mogą wystąpić do organu nadzoru z pisemnym wnioskiem o wydanie jego duplikatu.

2. Organ nadzoru wystawia duplikat na podstawie posiadanych dokumentów.

3. Duplikat wystawia się na druku odpowiadającym dokumentowi zezwolenia. Na pierwszej stronie u góry należy umieścić wyraz „DUPLIKAT”. Pod tekstem należy dodać wyrazy „oryginał podpisali” i wymienić nazwiska osób, które podpisały oryginał zezwolenia, albo stwierdzić nieczytelność podpisów oraz zamieścić datę wydania duplikatu i opatrzyć okrągłą pieczęcią urzędową. Duplikat podpisuje osoba upoważniona przez organ nadzoru.

4. Informację o wydaniu duplikatu zezwolenia umieszcza się w aktach.

Art. 37. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny informują organ nadzoru o zmianach stanu faktycznego i prawnego dotyczących ich i wykonywanej przez nich działalności w zakresie art. 34, w terminie 7 dni od dnia zaistnienia zmiany.

Art. 38. Przepisy art. 34 ust. 8 i 9 stosuje się odpowiednio do członków zarządu brokera ubezpieczeniowego oraz brokera reasekuracyjnego będących osobami prawnymi.

Art. 39. 1. Organ nadzoru cofa zezwolenie, w drodze decyzji:

- 1) jeżeli broker ubezpieczeniowy albo broker reasekuracyjny przestał spełniać wymogi do wykonywania działalności brokerskiej odpowiednio w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji, określone ustawą;
- 2) na wniosek brokera.

2. Organ nadzoru może cofnąć zezwolenie, jeżeli broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny wykonują działalność z naruszeniem przepisów ustawy lub w rażący sposób naruszają interesy zleceniodawcy.

3. Podmiot, któremu cofnięto zezwolenie z przyczyn określonych w ust. 2, nie może ubiegać się o ponowne jego wydanie przez 3 lata od dnia cofnięcia zezwolenia.

4. W przypadku gdy z przyczyn określonych w ust. 2 cofnięto zezwolenie:

- 1) osobie fizycznej – nie może ona, w okresie, o którym mowa w ust. 3, być członkiem organów zarządzających lub nadzorczych osoby prawnej prowadzącej działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji ani osoby prawnej ubiegającej się o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji;
- 2) osobie prawnej – członek organów zarządzających lub nadzorczych takiej osoby prawnej nie może, w okresie, o którym mowa w ust. 3, być członkiem organów zarządzających lub nadzorczych osoby prawnej prowadzącej działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji albo osoby prawnej ubiegającej się o zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji ani ubiegać się o zezwolenie na wykonywanie takiej działalności.

5. Zezwolenie wygasa z chwilą wykreślenia brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego z rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej z innej przyczyny niż śmierć przedsiębiorcy.

Art. 40. 1. W skład Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, zwanej dalej „Komisją”, wchodzi:

- 1) przewodniczący;
- 2) zastępca przewodniczącego;
- 3) sekretarz;
- 4) dwóch członków.

2. Osoby wchodzące w skład Komisji powinny posiadać wyższe wykształcenie oraz wyróżniać się wysokim poziomem wiedzy z dziedziny ubezpieczeń osobowych i majątkowych.

3. Osoby wchodzące w skład Komisji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych na wniosek organu nadzoru.

4. Osobom wchodzącym w skład Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w egzaminie, opracowanie pytań testowych, przygotowanie testów egzaminacyjnych oraz udział w posiedzeniu Komisji.

5. W pracach Komisji może brać udział dwóch obserwatorów wyłonionych wspólnie przez ogólnopolskie organizacje brokerów.

6. Osoba przystępująca do egzaminu ponosi opłatę egzaminacyjną.

7. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) regulamin działania Komisji;
- 2) wysokość wynagrodzenia osób wchodzących w skład Komisji;
- 3) sposób przeprowadzania egzaminu oraz terminy przyjmowania zgłoszeń;
- 4) zakres obowiązujących tematów egzaminu;
- 5) sposób i tryb uznawania studiów wyższych zgodnie z art. 34 ust. 10;
- 6) sposób i tryb zwalniania z egzaminu;
- 7) wysokość opłaty egzaminacyjnej i sposób jej uiszczania.

8. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 7, uwzględni:

- 1) konieczność zapewnienia odpowiedniego sprawdzenia wiedzy kandydatów, sprawnego przeprowadzenia egzaminu oraz sprawnego i skutecznego działania Komisji;
- 2) aby wysokość wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład Komisji, mając na uwadze nakład ich pracy i zakres obowiązków, nie była wyższa niż:
 - a) 50% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym przeprowadzenie egzaminu, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504, 1504 i 2461), zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem” – za udział w egzaminie,
 - b) 10% przeciętnego wynagrodzenia – za udział w posiedzeniu Komisji oraz za przygotowanie testów egzaminacyjnych,
 - c) 2% przeciętnego wynagrodzenia – za opracowanie pytania testowego;
- 3) aby wysokość opłaty egzaminacyjnej nie była wyższa niż 20% przeciętnego wynagrodzenia;
- 4) konieczność przeprowadzania egzaminu nie rzadziej niż 2 razy w roku;
- 5) możliwość weryfikacji przez Komisję uznania studiów wyższych, o którym mowa w art. 34 ust. 10.

Rozdział 4

Prawo przedsiębiorczości i swoboda świadczenia usług w zakresie wykonywania działalności agencyjnej i działalności brokerskiej

Art. 41. 1. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, wpisani do rejestru agentów, mogą wykonywać działalność agencyjną na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług.

2. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny, posiadający zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji, wydane przez organ nadzoru, i wpisani do rejestru brokerów, mogą wykonywać działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług.

3. Działalność pośredników ubezpieczeniowych w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i 2, podlega nadzorowi organu nadzoru, z wyjątkiem działalności wykonywanej na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział w zakresie obowiązków i wymogów określonych w art. 7–11, art. 15, art. 22 ust. 1 pkt 2–6 i ust. 2–4 oraz art. 32 ust. 1 pkt 1, 2, 4–8 i ust. 2, a także innych obowiązków i wymogów dotyczących umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Art. 42. 1. Podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej może wykonywać działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, jeżeli jest wpisany do odpowiedniego rejestru pośredników w tym państwie.

2. Wykonywana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział działalność podmiotu, o którym mowa w ust. 1, podlega nadzorowi organu nadzoru w zakresie obowiązków i wymogów określonych w art. 7–11, art. 15, art. 22 ust. 1 pkt 2–6 i ust. 2–4 oraz art. 32 ust. 1 pkt 1, 2, 4–8 i ust. 2, a także innych obowiązków i wymogów dotyczących umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Art. 43. 1. Warunkiem podjęcia działalności agencyjnej przez oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej jest otrzymanie przez organ nadzoru od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania tego podmiotu, odpowiednich danych i informacji, zawierających:

- 1) firmę, adres oraz numer z odpowiedniego rejestru pośredników, do którego podmiot jest wpisany na podstawie przepisów państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 2) wskazanie Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa, na którego terytorium ma być utworzony oddział;
- 3) adres oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) rodzaj podmiotu oraz firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego podmiot ten ma wykonywać czynności agencyjne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) informację o grupach ubezpieczeń, w zakresie których wykonuje działalność;
- 6) imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentowania oraz kierowania sprawami tego podmiotu w zakresie jego działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji.

2. Organ nadzoru niezwłocznie potwierdza otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 1.

3. Organ nadzoru przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, informacje o zasadach dobra ogólnego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o ich dostępności na stronie internetowej organu nadzoru, w terminie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, może rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział po otrzymaniu od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej informacji o zasadach dobra ogólnego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz pod warunkiem przestrzegania tych zasad.

4. W przypadku gdy organ nadzoru nie przekaze informacji, o których mowa w ust. 3, właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, w terminie określonym w ust. 3, podmiot ten może rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 44. 1. Warunkiem podjęcia działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji przez oddział na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej jest otrzymanie przez organ nadzoru od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania tego podmiotu, odpowiednich danych i informacji, zawierających:

- 1) firmę, adres oraz numer z odpowiedniego rejestru pośredników, do którego podmiot jest wpisany na podstawie przepisów państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 2) wskazanie Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa, na którego terytorium ma być utworzony oddział;
- 3) rodzaj podmiotu;
- 4) informację o grupach ubezpieczeń, w zakresie których wykonuje działalność;
- 5) adres oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) imiona i nazwiska osób upoważnionych do reprezentowania oraz kierowania sprawami tego podmiotu w zakresie jego działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji.

2. Organ nadzoru niezwłocznie potwierdza otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 1.

3. Organ nadzoru przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, informacje o zasadach dobra ogólnego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz o ich dostępności na stronie internetowej organu nadzoru, w terminie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, może rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział po otrzymaniu od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej informacji o zasadach dobra ogólnego obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz pod warunkiem przestrzegania tych zasad.

4. W przypadku gdy organ nadzoru nie przekaze informacji, o których mowa w ust. 3, właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, w terminie określonym w ust. 3, podmiot ten może rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez organ nadzoru informacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 45. 1. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, którzy zamierzają podjąć działalność agencyjną na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział, mają obowiązek powiadomić o tym organ nadzoru.

2. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wskazują:

- 1) państwo członkowskie Unii Europejskiej, na którego terytorium ma być utworzony oddział;
- 2) adresy ich oddziałów w państwach członkowskich Unii Europejskiej, na których terytoriach mają być utworzone oddziały;
- 3) firmy i siedziby zakładów ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz których zamierzają oni wykonywać czynności agencyjne w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej;
- 4) imiona i nazwiska osób upoważnionych do ich reprezentowania oraz kierowania ich sprawami w zakresie ich działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji.

3. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające zamierzają wykonywać działalność przez oddział, informacje, o których mowa w ust. 2, wraz z firmą, adresem agenta, numerem wpisu do rejestru agentów oraz określeniem rodzaju agenta i informacją o grupach ubezpieczeń, w zakresie których agent wykonuje działalność, a także informuje o tym agenta, którego to dotyczy.

4. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, może odmówić, w drodze decyzji, przekazania właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające zamierzają wykonywać działalność przez oddział, informacji, o których mowa w ust. 2 i 3, jeżeli, przy uwzględnieniu planowanej działalności oddziału:

- 1) sytuacja finansowa agenta nie pozwala na utworzenie oddziału;
- 2) struktura organizacyjna oddziału nie zapewnia prawidłowego wykonywania działalności.

5. Organ nadzoru niezwłocznie informuje agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające o otrzymaniu przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym agenci zamierzają wykonywać działalność przez oddział, informacji, o których mowa w ust. 2 i 3.

6. Organ nadzoru przekazuje agentowi ubezpieczeniowemu i agentowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające informacje o zasadach dobra ogólnego obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ich dostępności na stronie internetowej właściwego organu tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do którego odesłanie zostało zamieszczone na stronie internetowej EIOPA, a także informację, że mogą oni rozpocząć wykonywanie działalności w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania tych zasad.

7. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające mogą ustanawiać oddziały na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej:

- 1) jeżeli po przekazaniu informacji zgodnie z ust. 3 otrzymają od organu nadzoru informacje, o których mowa w ust. 6, albo
- 2) w przypadku nieotrzymania od organu nadzoru informacji, o których mowa w ust. 6 – po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym zamierzają oni wykonywać działalność przez oddział, informacji przekazanych zgodnie z ust. 3.

8. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 2 lub 3, agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające informują organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed dniem dokonania zmiany. Organ nadzoru informuje o tej zmianie właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie później niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania informacji o niej.

Art. 46. 1. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny, którzy zamierzają podjąć działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział, mają obowiązek powiadomić o tym organ nadzoru.

2. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny wskazują:

- 1) państwo członkowskie Unii Europejskiej, na którego terytorium ma być utworzony oddział;
- 2) adresy ich oddziałów w państwach członkowskich Unii Europejskiej, na których terytoriach mają być utworzone oddziały;
- 3) imiona i nazwiska osób upoważnionych do ich reprezentowania oraz kierowania ich sprawami w zakresie ich działalności przez oddział, ze wskazaniem sposobu reprezentacji.

3. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny zamierzają wykonywać działalność przez oddział, informacje, o których mowa w ust. 2, wraz z firmą, adresem brokera, numerem wpisu do rejestru brokerów oraz określeniem rodzaju brokera i zakresu zezwolenia, a także informuje o tym brokera, którego to dotyczy.

4. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, może odmówić, w drodze decyzji, przekazania właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny zamierzają wykonywać działalność przez oddział, informacji, o których mowa w ust. 2 i 3, jeżeli, przy uwzględnieniu planowanej działalności oddziału:

- 1) sytuacja finansowa brokera nie pozwala na utworzenie oddziału;
- 2) struktura organizacyjna oddziału nie zapewnia prawidłowego wykonywania działalności.

5. Organ nadzoru niezwłocznie informuje brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego o otrzymaniu przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym zamierzają oni wykonywać działalność przez oddział, informacji, o których mowa w ust. 2 i 3.

6. Organ nadzoru przekazuje brokerowi ubezpieczeniowemu i brokerowi reasekuracyjnemu informacje o zasadach dobra ogólnego obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ich dostępności na stronie internetowej właściwego organu tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do którego odesłanie zostało zamieszczone na stronie internetowej EIOPA, a także informację, że mogą oni rozpocząć wykonywanie działalności w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania tych zasad.

7. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny mogą ustanawiać oddziały na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej:

- 1) jeżeli po przekazaniu informacji zgodnie z ust. 3 otrzymają od organu nadzoru informacje, o których mowa w ust. 6, albo
- 2) w przypadku nieotrzymania od organu nadzoru informacji, o których mowa w ust. 6 – po upływie miesiąca od dnia otrzymania przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym zamierzają oni wykonywać działalność przez oddział, informacji przekazanych zgodnie z ust. 3.

8. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 2 lub 3, broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny informują organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed dniem dokonania zmiany. Organ nadzoru informuje o tej zmianie właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie później niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania informacji o niej.

Art. 47. 1. Podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej może wykonywać działalność agencyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, po otrzymaniu przez organ nadzoru od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania tego podmiotu, odpowiednich danych i informacji, zawierających:

- 1) firmę, adres oraz numer z odpowiedniego rejestru pośredników, do którego jest wpisany na podstawie przepisów państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 2) wskazanie Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa, na którego terytorium ma być wykonywana działalność agencyjna;
- 3) rodzaj podmiotu oraz firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego podmiot ten ma wykonywać czynności agencyjne na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) informację o grupach ubezpieczeń, w zakresie których wykonuje działalność.

2. Organ nadzoru niezwłocznie potwierdza otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 48. 1. Podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej może wykonywać działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, po otrzymaniu przez organ nadzoru od właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym znajduje się siedziba lub miejsce zamieszkania tego podmiotu, odpowiednich danych i informacji, zawierających:

- 1) firmę, adres oraz numer z odpowiedniego rejestru pośredników, do którego jest wpisany na podstawie przepisów państwa członkowskiego Unii Europejskiej;
- 2) wskazanie Rzeczypospolitej Polskiej jako państwa, na którego terytorium ma być prowadzona działalność brokerska w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji;
- 3) rodzaj podmiotu;
- 4) informację o grupach ubezpieczeń, w zakresie których wykonuje działalność.

2. Organ nadzoru niezwłocznie potwierdza otrzymanie informacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 49. 1. Agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, którzy zamierzają podjąć działalność agencyjną na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, mają obowiązek powiadomić o tym organ nadzoru.

2. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające wskazują:

- 1) państwo członkowskie Unii Europejskiej, na którego terytorium ma być wykonywana działalność agencyjna;
- 2) firmy i siedziby zakładów ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz których zamierzają oni wykonywać czynności agencyjne w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

3. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające zamierzają wykonywać działalność, informacje, o których mowa w ust. 2, wraz z firmą, adresem agenta, numerem wpisu do rejestru agentów oraz określeniem rodzaju agenta i informacją o grupach ubezpieczeń, w zakresie których agent wykonuje działalność.

4. Organ nadzoru niezwłocznie informuje agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, że właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej otrzymał informacje, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz że mogą oni rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

5. Wraz z informacją, o której mowa w ust. 4, organ nadzoru informuje agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające o zasadach dobra ogólnego obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ich dostępności na stronie internetowej właściwego organu tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do którego odesłanie zostało zamieszczone na stronie internetowej EIOPA, a także informuje o możliwości rozpoczęcia działalności w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania tych zasad.

6. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 2 lub 3, agent ubezpieczeniowy i agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające informują organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed dniem dokonania zmiany. Organ nadzoru informuje o tej zmianie właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie później niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania informacji o niej.

Art. 50. 1. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny, którzy zamierzają podjąć działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, mają obowiązek powiadomić o tym organ nadzoru.

2. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny wskazują państwo członkowskie Unii Europejskiej, na którego terytorium ma być wykonywana działalność brokerska w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji.

3. Organ nadzoru, w terminie miesiąca od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przekazuje właściwemu organowi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny zamierzają wykonywać działalność, informację, o której mowa w ust. 2, wraz z firmą, adresem brokera, numerem wpisu do rejestru brokerów oraz określeniem rodzaju brokera i zakresu zezwolenia.

4. Organ nadzoru niezwłocznie informuje brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego, że właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej otrzymał informacje, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz że mogą oni rozpocząć wykonywanie działalności na terytorium przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

5. Wraz z informacją, o której mowa w ust. 4, organ nadzoru informuje brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego o zasadach dobra ogólnego obowiązujących w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ich dostępności na stronie internetowej właściwego organu tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, do którego odesłanie zostało zamieszczone na stronie internetowej EIOPA, a także informuje o możliwości rozpoczęcia działalności w przyjmującym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem przestrzegania tych zasad.

6. O zamiarze zmiany danych lub informacji, o których mowa w ust. 2 lub 3, broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny informują organ nadzoru co najmniej na miesiąc przed dniem dokonania zmiany. Organ nadzoru informuje o tej zmianie właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej nie później niż w terminie miesiąca od dnia otrzymania informacji o niej.

Art. 51. Organ nadzoru informuje właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykreśleniu z rejestru pośredników ubezpieczeniowych pośrednika ubezpieczeniowego wykonującego działalność na terytorium tego państwa przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, nie później niż w terminie miesiąca od dnia jego wykreślenia.

Rozdział 5

Rejestr pośredników ubezpieczeniowych

Art. 52. 1. Agent ubezpieczeniowy, agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające, broker ubezpieczeniowy oraz broker reasekuracyjny podlegają wpisowi do rejestru pośredników ubezpieczeniowych.

2. Rejestr pośredników ubezpieczeniowych składa się z:

- 1) rejestru agentów;
- 2) rejestru brokerów.

3. Rejestr pośredników ubezpieczeniowych jest prowadzony przez organ nadzoru w systemie rejestracji internetowej.

4. Rejestr agentów jest jawny w zakresie aktualnych danych, o których mowa w art. 55 ust. 1–3, z wyłączeniem informacji o osobach fizycznych obejmujących numer PESEL, numer paszportu, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, oraz miejsce zamieszkania.

5. Informacje z rejestru agentów dotyczące danych historycznych udzielane są na wniosek agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, a także innej osoby prawnej lub osoby fizycznej, których informacje dotyczą.

6. Informacja, czy z przedsiębiorcą rozwiązano umowę agencyjną z powodu wykonywania przez agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające działalności z naruszeniem przepisów prawa, umowy agencyjnej, staranności lub dobrych obyczajów, ze wskazaniem zakładu ubezpieczeń, który rozwiązał umowę agencyjną, oraz informacje, o których mowa w art. 57 ust. 4 i 5, udzielane są na wniosek zakładu ubezpieczeń lub przedsiębiorcy, którego informacja dotyczy, złożony do Polskiej Izby Ubezpieczeń.

7. Informacji określonych w ust. 6 udziela Polska Izba Ubezpieczeń.

8. Rejestr brokerów jest jawny w zakresie aktualnych danych, o których mowa w art. 59 ust. 1, 2 i ust. 3 pkt 1, z wyłączeniem informacji o osobach fizycznych obejmujących numer PESEL, numer paszportu, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, oraz miejsce zamieszkania.

9. Informacje z rejestru brokerów dotyczące danych historycznych oraz informacje, o których mowa w art. 59 ust. 3 pkt 2 i 3, udzielane są na wniosek brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego albo innej osoby fizycznej lub osoby prawnej, których informacje dotyczą.

10. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych, w tym uzyskiwania dostępu do tego rejestru, sposób współpracy organu nadzoru i Polskiej Izby Ubezpieczeń w zakresie dotyczącym udzielania informacji określonych w ust. 6, a także sposób udostępniania informacji z tego rejestru, uwzględniając konieczność zapewnienia sprawnego funkcjonowania rejestru pośredników ubezpieczeniowych.

Art. 53. Zakład ubezpieczeń składa, wraz z niezbędnymi dokumentami, wniosek o wpisanie do rejestru agentów podmiotu, z którym zawarł umowę agencyjną, niezwłocznie po jej zawarciu, jednak nie później niż w terminie 14 dni.

Art. 54. 1. Organ nadzoru dokonuje wpisu do rejestru agentów na podstawie wniosku złożonego przez zakład ubezpieczeń, w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, oraz informuje o tym zakład ubezpieczeń.

2. Organ nadzoru może odmówić wpisu do rejestru agentów, jeżeli osoby fizyczne, przy pomocy których mają być wykonywane czynności agencyjne, nie spełniają wymogów określonych w art. 19 ust. 1 lub agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające nie spełniają warunku, o którym mowa w art. 19 ust. 3 lub 4. Odmowa wpisu następuje w drodze decyzji.

3. Jeżeli wniosek zakładu ubezpieczeń dotyczy agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonującego już działalność agencyjną na rzecz innego lub innych zakładów ubezpieczeń i wpisanego do rejestru agentów, organ nadzoru uzupełnia dane, o których mowa odpowiednio w art. 55 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3. Jeżeli agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające podlega obowiązkowi zawarcia umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w art. 20 ust. 3 i 4, zakład ubezpieczeń do wniosku o wpis do rejestru agentów albo o zmianę wpisu w tym rejestrze dołącza oświadczenie o posiadaniu dokumentu potwierdzającego zawarcie takiej umowy.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, sposób składania wniosków o wpis do rejestru agentów albo o zmianę wpisu w tym rejestrze oraz wykaz dokumentów dołączanych do takich wniosków, uwzględniając zapewnienie sprawnego funkcjonowania tego rejestru oraz pełnej informacji o osobach, których dane są wpisywane do rejestru agentów.

Art. 55. 1. Rejestr agentów zawiera, w odniesieniu do agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, będących osobami fizycznymi:

- 1) numer wpisu;
- 2) dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, jeżeli taki numer nie został nadany, numer paszportu, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania,
 - d) numer identyfikacji podatkowej (NIP),
 - e) firmę, pod którą agent wykonuje działalność gospodarczą,
 - f) siedzibę i adres;
- 3) firmę lub firmy zakładów ubezpieczeń, na rzecz których działa agent, oraz zakres pełnomocnictw, o których mowa w art. 21 ust. 1;
- 4) rodzaj agenta;
- 5) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których agent wykonuje czynności agencyjne wraz z nadanym w rejestrze numerem, zawierający ich dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, jeżeli taki numer nie został nadany, numer paszportu, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania;
- 6) w przypadku agenta wykonującego czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – numer dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub numer umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w art. 20 ust. 3 i 4, termin obowiązywania umowy oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto umowę.

2. Rejestr agentów zawiera, w odniesieniu do agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, niebędących osobami fizycznymi:

- 1) numer wpisu;
- 2) dane dotyczące podmiotu, obejmujące:
 - a) firmę agenta,
 - b) siedzibę i adres,

- c) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym,
 - d) informację, czy agent jest bankiem lub spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową, w przypadku których, zgodnie z art. 19 ust. 5, egzamin, o którym mowa w art. 19 ust. 1 pkt 5, zdawany przez osoby mające wykonywać czynności agencyjne, przeprowadza się w ograniczonym zakresie;
- 3) firmę lub firmy zakładów ubezpieczeń, na rzecz których działa agent, oraz zakres pełnomocnictw, o których mowa w art. 21 ust. 1;
 - 4) rodzaj agenta;
 - 5) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których agent wykonuje czynności agencyjne wraz z nadanym w rejestrze numerem, zawierający ich dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, jeżeli taki numer nie został nadany, numer paszportu, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania;
 - 6) w przypadku agenta wykonującego czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej – numer dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej lub numer umowy gwarancji ubezpieczeniowej, o których mowa w art. 20 ust. 3 i 4, termin obowiązywania umowy oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto umowę;
 - 7) wykaz członków zarządu agenta będącego osobą prawną oraz wspólników agenta będącego spółką nieposiadającą osobowości prawnej, obejmujący – w przypadku wspólników będących osobami prawnymi – członków ich zarządu, zawierający dane osobowe takich osób, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, jeżeli taki numer nie został nadany, numer paszportu, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania;
 - 8) tożsamość akcjonariuszy lub udziałowców posiadających co najmniej 10% udziału w kapitale zakładowym agenta oraz wysokość tych udziałów, a w przypadku agenta będącego prostą spółką akcyjną – tożsamość akcjonariuszy posiadających co najmniej 10% akcji tej spółki oraz stosunek liczby akcji przysługujących tym akcjonariuszom do ogólnej liczby akcji prostej spółki akcyjnej;
 - 9) tożsamość osób, które mają bliskie powiązania z agentem.

3. Rejestr agentów, w przypadku agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wykonujących działalność agencyjną na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, zawiera dodatkowo:

- 1) wykaz państw członkowskich Unii Europejskiej, w których działalność ta jest wykonywana przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług;
- 2) adres oddziału agenta w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym wykonuje on tę działalność przez oddział;
- 3) firmę i siedzibę zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz którego agent wykonuje działalność agencyjną w państwie członkowskim Unii Europejskiej.

4. Tożsamość akcjonariuszy, udziałowców oraz osób, o których mowa odpowiednio w ust. 2 pkt 8 i 9, w odniesieniu do osób fizycznych obejmuje ich dane osobowe, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a w odniesieniu do przedsiębiorców niebędących osobami fizycznymi – ich dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a–c.

Art. 56. 1. Zakład ubezpieczeń zapewnia zgodność danych dotyczących agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wpisanych na jego wnioski do rejestru agentów ze stanem faktycznym.

2. Zmiany danych objętych wpisem do rejestru agentów zakład ubezpieczeń zgłasza niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia powzięcia wiadomości o ich zaistnieniu.

3. Organ nadzoru dokonuje zmiany wpisu w rejestrze agentów na podstawie wniosku złożonego wraz z niezbędnymi dokumentami przez zakład ubezpieczeń.

4. Organ nadzoru może odmówić dokonania zmiany wpisu w rejestrze agentów, jeżeli osoby fizyczne, przy pomocy których mają być wykonywane czynności agencyjne, nie spełniają wymogów określonych w art. 19 ust. 1 lub agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające nie spełnia warunków, o których mowa w art. 19 ust. 3 lub 4. Odmowa dokonania zmiany wpisu w rejestrze następuje w drodze decyzji.

Art. 57. 1. Z chwilą rozwiązania umowy agencyjnej zakład ubezpieczeń niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni, występuje do organu nadzoru z wnioskiem o wykreślenie agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające z rejestru agentów.

2. Jeżeli wniosek dotyczy agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonującego działalność agencyjną na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń, organ nadzoru zmienia dane, o których mowa odpowiednio w art. 55 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 3.

3. Jeżeli przyczyną rozwiązania umowy agencyjnej jest wykonywanie przez agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające działalności agencyjnej z naruszeniem przepisów prawa, umowy agencyjnej, staranności lub dobrych obyczajów, zakład ubezpieczeń informuje o tym organ nadzoru, a informacja o przyczynie rozwiązania umowy agencyjnej, ze wskazaniem zakładu ubezpieczeń, który rozwiązał tę umowę, jest odnotowywana w rejestrze agentów.

4. W przypadku powzięcia przez zakład ubezpieczeń informacji, że przedsiębiorca, z którym rozwiązano umowę agencyjną z przyczyny określonej w ust. 3, wystąpił na drodze sądowej lub innej właściwej o stwierdzenie wadliwości rozwiązania umowy agencyjnej przez zakład ubezpieczeń, zakład ubezpieczeń niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia powzięcia wiadomości o wystąpieniu przez agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające na drogę sądową lub inną właściwą, informuje o tym organ nadzoru, a okoliczność ta jest odnotowywana w rejestrze agentów.

5. O prawomocnym rozstrzygnięciu przez sąd lub inny właściwy organ w przedmiocie prawidłowości albo wadliwości rozwiązania umowy agencyjnej z przyczyny określonej w ust. 3 zakład ubezpieczeń niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się takiego rozstrzygnięcia, informuje organ nadzoru. W takim przypadku wykreśla się z rejestru informacje, o których mowa w ust. 3 lub 4.

6. Odpowiedzialność za zgodność ze stanem faktycznym informacji, o których mowa w ust. 3–5, oraz za ich wykorzystanie przez podmioty, którym takie informacje zostały udostępnione, ponosi zakład ubezpieczeń, który przekazał te informacje.

7. Dane dotyczące agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykreślonych z rejestru agentów są przechowywane w tym rejestrze przez 10 lat.

Art. 58. 1. Organ nadzoru, z urzędu, dokonuje wpisu do rejestru brokerów z dniem wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji.

2. W przypadku wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji osobie fizycznej, organ nadzoru z urzędu wpisuje ją do rejestru brokerów jako osobę, przy pomocy której broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji.

3. W przypadku wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji osobie prawnej, organ nadzoru z urzędu wpisuje jako osoby, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny wykonuje czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji, członków zarządu spełniających warunki określone w art. 34 ust. 4 pkt 1 lit. e i f albo w ust. 8 lub 9.

4. Organ nadzoru, z urzędu, dokonuje wpisu do rejestru brokerów informacji o egzaminach przeprowadzanych przez Komisję, o osobach, które zdały egzamin przed Komisją, o osobach, o których mowa w art. 34 ust. 8 i 9, oraz o osobach, które zostały zwolnione z egzaminu zgodnie z art. 34 ust. 11.

Art. 59. 1. Rejestr brokerów zawiera, w odniesieniu do brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych, będących osobami fizycznymi:

- 1) numer wpisu;
- 2) dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, jeżeli taki numer nie został nadany, numer paszportu, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania,
 - d) siedzibę i adres,
 - e) numer identyfikacji podatkowej (NIP),
 - f) firmę, pod którą broker wykonuje działalność;

- 3) numer i datę wydania zezwolenia;
- 4) datę i przyczynę cofnięcia zezwolenia;
- 5) w przypadku brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego wykonujących działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług:
 - a) wykaz państw członkowskich Unii Europejskiej, w których czynności są wykonywane przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług,
 - b) adres oddziału brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym wykonuje on tę działalność przez oddział;
- 6) rodzaj działalności brokerskiej;
- 7) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny wykonują czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji, zawierający ich dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, jeżeli taki numer nie został nadany, numer paszportu, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania;
- 8) numer dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 28 ust. 1, termin obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę.

2. Rejestr brokerów zawiera, w odniesieniu do brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych, będących osobami prawnymi:

- 1) numer wpisu;
- 2) dane dotyczące brokera, obejmujące:
 - a) firmę,
 - b) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym,
 - c) dane osobowe osób wchodzących w skład zarządu, obejmujące:
 - imię lub imiona i nazwisko,
 - numer PESEL lub, jeżeli taki numer nie został nadany, numer paszportu, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - miejsce zamieszkania,
 - d) siedzibę i adres podmiotu,
 - e) numer i datę wydania zezwolenia;
- 3) datę i przyczynę cofnięcia zezwolenia;
- 4) w przypadku brokera wykonującego działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług:
 - a) wykaz państw członkowskich Unii Europejskiej, w których czynności są wykonywane przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług,
 - b) adres oddziału brokera w państwie członkowskim Unii Europejskiej, w którym wykonuje on tę działalność przez oddział;
- 5) rodzaj działalności brokerskiej;
- 6) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny wykonują czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji, zawierający ich dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, jeżeli taki numer nie został nadany, numer paszportu, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania;

- 7) numer dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 28 ust. 1, termin obowiązywania tej umowy ubezpieczenia oraz nazwę zakładu ubezpieczeń, z którym zawarto tę umowę;
- 8) tożsamość akcjonariuszy lub udziałowców posiadających co najmniej 10% udziału w kapitale zakładowym brokera oraz wysokość tych udziałów, a w przypadku brokera będącego prostą spółką akcyjną – tożsamość akcjonariuszy posiadających co najmniej 10% akcji tej spółki oraz stosunek liczby akcji przysługujących tym akcjonariuszom do ogólnej liczby akcji prostej spółki akcyjnej;
- 9) tożsamość osób, które mają bliskie powiązania z brokerem.

3. Rejestr brokerów zawiera także:

- 1) datę i rodzaj egzaminu przeprowadzonego przez Komisję;
- 2) dane osobowe osób, które zdały egzamin przed Komisją, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, jeżeli taki numer nie został nadany, numer paszportu, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania,
 - d) datę i miejsce urodzenia oraz imię ojca;
- 3) dane osobowe osób, o których mowa w art. 34 ust. 8 i 9, oraz osób, które zostały zwolnione z egzaminu zgodnie z art. 34 ust. 11, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer PESEL lub, jeżeli taki numer nie został nadany, numer paszportu, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość,
 - c) miejsce zamieszkania.

4. Dane dotyczące brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego wykreślonych z rejestru brokerów są przechowywane w rejestrze przez 10 lat.

5. Tożsamość akcjonariuszy, udziałowców oraz osób, o których mowa odpowiednio w ust. 2 pkt 8 i 9, w odniesieniu do osób fizycznych obejmuje ich dane osobowe, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a w odniesieniu do osób prawnych – ich dane, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a, b i d.

Art. 60. Organ nadzoru dokonuje wykreślenia brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego z rejestru brokerów w przypadku:

- 1) cofnięcia zezwolenia;
- 2) wygaśnięcia zezwolenia.

Art. 61. 1. W przypadku zmiany danych, objętych wpisem do rejestru brokerów, broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia zaistnienia zmiany, składają do organu nadzoru wnioski o dokonanie zmiany treści wpisu wraz z niezbędnymi dokumentami.

2. Organ nadzoru może odmówić dokonania zmiany treści wpisu do rejestru brokerów, jeżeli osoba fizyczna lub osoba prawna nie spełnia warunków określonych w art. 34. Odmowa dokonania zmiany następuje w drodze decyzji.

3. Organ nadzoru może odmówić wpisu do rejestru brokerów, jeżeli osoby fizyczne, przy pomocy których mają być wykonywane czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji, nie spełniają wymogów określonych w art. 34 ust. 4 pkt 1 lit. a–e. Odmowa dokonania wpisu następuje w drodze decyzji.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, sposób składania wniosków o zmianę treści wpisu do rejestru brokerów oraz wykaz dokumentów dołączanych do takich wniosków, mając na uwadze zapewnienie sprawnego funkcjonowania rejestru oraz pełnej informacji o osobach, których dane są wpisywane do rejestru.

Rozdział 6

Nadzór nad dystrybucją ubezpieczeń i dystrybucją reasekuracji

Art. 62. 1. Organ nadzoru sprawuje nadzór nad wykonywaniem działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji, z zastrzeżeniem art. 41 ust. 3 i art. 42 ust. 2.

2. Organ nadzoru sprawuje nadzór nad:

- 1) zakładem ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych, agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające oraz przedsiębiorców, o których mowa w art. 2;
- 2) działalnością agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające w zakresie, o którym mowa w art. 69, art. 80 pkt 2, art. 83 ust. 2, art. 84, art. 85 i art. 87;
- 3) działalnością brokerów ubezpieczeniowych i brokerów reasekuracyjnych.

Art. 63. Organ nadzoru monitoruje rynek produktów ubezpieczeniowych, które są wprowadzane do obrotu, dystrybuowane lub sprzedawane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 64. 1. Jeżeli główne miejsce wykonywania działalności przez podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, wpisany do odpowiedniego rejestru pośredników w tym państwie, wykonujący działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, organ nadzoru, na podstawie wspólnego uzgodnienia z właściwym organem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, może zostać wyznaczony jako organ sprawujący nadzór nad tym podmiotem w zakresie określonym przepisami ustawy, z wyjątkiem przepisów rozdziałów 4 i 5.

2. Jeżeli główne miejsce wykonywania działalności przez pośrednika ubezpieczeniowego, wpisanego do rejestru pośredników ubezpieczeniowych, znajduje się w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, organ nadzoru, na podstawie wspólnego uzgodnienia z właściwym organem przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, może wyznaczyć ten właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej jako organ sprawujący nadzór nad tym pośrednikiem w zakresie określonym przepisami ustawy, z wyjątkiem przepisów rozdziałów 4 i 5.

3. Przed podjęciem uzgodnienia, o którym mowa w ust. 2, organ nadzoru przekazuje pośrednikowi ubezpieczeniowemu informacje o:

- 1) zamiarze podjęcia uzgodnienia,
 - 2) projektowanej treści uzgodnienia,
 - 3) procedurach odwoławczych od rozstrzygnięć organu wyznaczonego do sprawowania nadzoru nad pośrednikiem
- umożliwiając pośrednikowi ubezpieczeniowemu wyrażenie opinii.

4. Organ nadzoru niezwłocznie informuje pośrednika ubezpieczeniowego oraz EIOPA o podjęciu uzgodnienia, o którym mowa w ust. 2, a także informuje o dniu, od którego uzgodnienie będzie przez organ nadzoru oraz właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej stosowane.

5. Główne miejsce wykonywania działalności oznacza miejsce, z którego zarządzana jest główna działalność.

Art. 65. 1. Jeżeli organ nadzoru stwierdzi, że podmiot mający siedzibę lub miejsce zamieszkania w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, wpisany do odpowiedniego rejestru pośredników w tym państwie, wykonujący działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, przy wykonywaniu tej działalności nie przestrzega przepisów prawa polskiego, organ nadzoru informuje o tym właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, z zastrzeżeniem art. 42 ust. 2.

2. Jeżeli mimo zastosowania środków przez właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej wobec podmiotu, o którym mowa w ust. 1, środki te okażą się niedostateczne lub nie zostaną one zastosowane, a podmiot ten nadal narusza przepisy prawa polskiego, organ nadzoru, po poinformowaniu właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym podmiot ten ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, może:

- 1) zastosować odpowiednie uprawnienia przysługujące mu zgodnie z ustawą w stosunku do pośrednika ubezpieczeniowego, aby zapobiec dalszym naruszeniom prawa;
- 2) złożyć wniosek do EIOPA o wydanie rozstrzygnięcia zgodnie z art. 19 rozporządzenia 1094/2010.

3. Organ nadzoru w ramach stosowania uprawnień, o których mowa w ust. 2 pkt 1, może również zakazać wykonywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności agencyjnej albo działalności brokerskiej przez podmiot, o którym mowa w ust. 1.

4. Organ nadzoru może zastosować uprawnienia, o których mowa w ust. 2 pkt 1, bez konieczności uprzedniego poinformowania o tym właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli stwierdzi, że podmiot, o którym mowa w ust. 1, przy wykonywaniu działalności agencyjnej albo działalności brokerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, nie przestrzega przepisów prawa polskiego i natychmiastowe działanie jest niezbędne do ochrony interesów klientów.

5. O przypadkach i przyczynach zastosowania uprawnień, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i ust. 4, organ nadzoru informuje podmiot, wobec którego zastosowano te uprawnienia, a także właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym ten podmiot ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, EIOPA i Komisję Europejską.

6. Organ nadzoru, po otrzymaniu od właściwego organu przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej informacji, że pośrednik ubezpieczeniowy wpisany do rejestru pośredników ubezpieczeniowych, wykonujący działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, narusza obowiązujące w tym państwie przepisy prawa:

- 1) podejmuje działania lub wydaje decyzję zgodne z rozstrzygnięciem EIOPA – w przypadku gdy właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej złożył wniosek do EIOPA o wydanie rozstrzygnięcia zgodnie z art. 19 rozporządzenia 1094/2010;
- 2) może zastosować odpowiednie uprawnienia przysługujące mu zgodnie z ustawą w stosunku do pośrednika ubezpieczeniowego, aby zapobiec dalszym naruszeniom przepisów prawa obowiązujących w tym państwie – w przypadkach innych niż określone w pkt 1.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 2, organ nadzoru informuje właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego Unii Europejskiej o zastosowanych uprawnieniach.

Art. 66. 1. Organ nadzoru niezwłocznie przekazuje EIOPA informacje z rejestru pośredników ubezpieczeniowych dotyczące pośredników ubezpieczeniowych wykonujących działalność agencyjną albo działalność brokerską na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług.

2. Organ nadzoru na swojej stronie internetowej zamieszcza odesłanie do rejestru EIOPA zawierającego wykaz podmiotów, które wykonują działalność w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego przez oddział lub w inny sposób niż przez oddział, w ramach swobody świadczenia usług, na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej niż państwo, w którym znajduje się ich siedziba lub miejsce zamieszkania.

Art. 67. Organ nadzoru informuje Komisję Europejską o trudnościach, jakie napotykają dystrybutorzy ubezpieczeń i dystrybutorzy reasekuracji przy wykonywaniu działalności w państwie niebędącym państwem członkowskim Unii Europejskiej.

Art. 68. 1. Organ nadzoru może przeprowadzić kontrolę działalności zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające.

2. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, badaniu podlega zgodność działalności z przepisami prawa. Kontrola obejmuje w szczególności:

- 1) prawidłowość zawierania umów agencyjnych, postanowienia umów agencyjnych oraz postanowienia udzielanych pełnomocnictw;
- 2) terminowość składania wniosków o wpis do rejestru agentów podmiotów, z którymi została zawarta umowa agencyjna;
- 3) terminowość składania wniosków o dokonanie zmiany wpisu w rejestrze agentów;
- 4) terminowość występowania do organu nadzoru z wnioskami o wykreślenie podmiotów z rejestru agentów;
- 5) prawidłowość danych dotyczących agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, przekazanych do organu nadzoru przez zakład ubezpieczeń wraz z wnioskiem o wpis do rejestru agentów, zmianę wpisu w rejestrze agentów albo wykreślenie z rejestru agentów;
- 6) przestrzeganie przez agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wymogu wykonywania czynności agencyjnych przez osoby fizyczne spełniające warunki określone w art. 19 ust. 1;
- 7) w przypadku korzystania przez zakład ubezpieczeń z usług podmiotów, o których mowa w art. 43 ust. 1 albo art. 47 ust. 1 – sprawdzenie, czy podmioty te wykonują działalność agencyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie odpowiednio z art. 43 albo art. 47;
- 8) spełnianie przez agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające wymogu określonego w art. 19 ust. 3 i 4.

3. Organ nadzoru może przeprowadzić kontrolę działalności zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług przedsiębiorców, o których mowa w art. 2.

4. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 3, sprawdzeniu podlega zgodność działalności z wymogami określonymi w art. 2.

5. W przypadku zakładu ubezpieczeń mającego siedzibę w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej, wykonującego działalność ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów rozdziału 8 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, na potrzeby kontroli i nadzoru nad działalnością tego zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych, agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające oraz przedsiębiorców, o których mowa w art. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 214 oraz art. 333 ust. 4–8 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Art. 69. 1. Organ nadzoru może przeprowadzić kontrolę działalności agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające.

2. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, badaniu podlega zgodność działalności z przepisami prawa.

3. Organ nadzoru może nałożyć sankcje, o których mowa w art. 83 ust. 2, w przypadku odmowy poddania się kontroli lub utrudniania przeprowadzania czynności kontrolnych.

Art. 70. 1. Organ nadzoru może przeprowadzić kontrolę działalności brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego.

2. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, badaniu podlega zgodność działalności z przepisami prawa oraz stan majątkowy.

3. Organ nadzoru może nałożyć sankcje, o których mowa w art. 83 ust. 3, w przypadku odmowy poddania się kontroli lub utrudniania przeprowadzania czynności kontrolnych.

Art. 71. 1. Kontrolę przeprowadza zespół inspekcyjny składający się co najmniej z dwóch inspektorów po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli wydanego przez organ nadzoru.

2. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) wskazanie podstawy prawnej;
- 2) oznaczenie organu kontroli;
- 3) datę i miejsce wystawienia;
- 4) imię i nazwisko inspektora uprawnionego do przeprowadzenia kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej;
- 5) firmę przedsiębiorcy objętego kontrolą;
- 6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 7) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;
- 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska lub sprawowanej funkcji;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego zakładu ubezpieczeń, agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające, brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego, zwanych dalej „podmiotami kontrolowanymi”.

3. Kontrola jest przeprowadzana w siedzibie podmiotu kontrolowanego lub w miejscu wykonywania działalności oraz w godzinach pracy lub w czasie faktycznego wykonywania działalności przez podmiot kontrolowany.

4. Kontrola lub poszczególne czynności kontrolne mogą być przeprowadzane, za zgodą podmiotu kontrolowanego również w siedzibie organu nadzoru, jeżeli może to usprawnić przeprowadzenie kontroli.

5. Czynności kontrolne powinny zostać przeprowadzone w terminie nie dłuższym niż 60 dni, licząc od dnia rozpoczęcia kontroli.

Art. 72. 1. Inspektor podlega wyłączeniu z udziału w kontroli, jeżeli ustalenia kontroli mogłyby oddziaływać na jego prawa lub obowiązki albo prawa lub obowiązki jego małżonka lub osoby pozostającej z nim faktycznie we wspólnym pożyciu, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia albo osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli.

2. Inspektor może być wyłączony z udziału w kontroli również w przypadku stwierdzenia innych przyczyn, które mogłyby wywołać wątpliwości co do jego bezstronności.

3. Jeżeli okoliczności, o których mowa w ust. 1 i 2, ujawnią się w toku kontroli, inspektor powstrzymuje się od dalszych czynności kontrolnych i zawiadamia o tym niezwłocznie organ nadzoru.

4. Wyłączony z udziału w kontroli inspektor powinien podejmować jedynie czynności niecierpiące zwłoki, ze względu na interes publiczny lub ważny interes podmiotu kontrolowanego.

5. O wyłączeniu z udziału w kontroli inspektora postanawia organ nadzoru z urzędu albo na wniosek podmiotu kontrolowanego lub na wniosek inspektora. Organ nadzoru, postanawiając o wyłączeniu z udziału w kontroli inspektora, uzupełnia skład zespołu inspekcyjnego, a także zmienia odpowiednio upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz niezwłocznie doręcza upoważnienia podmiotowi kontrolowanemu.

6. Z ważnych przyczyn organ nadzoru może zmienić skład osobowy zespołu inspekcyjnego także w przypadkach innych niż określone w ust. 1 i 2. Przepis ust. 5 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

Art. 73. 1. Podmiot kontrolowany zapewnia zespołowi inspekcyjnemu warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli.

2. Inspektorzy tworzący zespół inspekcyjny, w zakresie ustalonym w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli, mają prawo do:

- 1) wstępu do wszystkich pomieszczeń podmiotu kontrolowanego;
- 2) swobodnego, w miarę możliwości, dostępu do oddzielnego pomieszczenia biurowego oraz środków łączności;
- 3) wglądu do wszystkich dokumentów podmiotu kontrolowanego oraz wymaganych kopii, odpisów i wyciągów z tych dokumentów;
- 4) wglądu do danych zawartych w systemach informatycznych oraz wymaganych kopii lub wyciągów z tych danych, w tym również w postaci elektronicznej;
- 5) w przypadku kontroli zakładu ubezpieczeń – wglądu do wszystkich dokumentów dotyczących agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające i przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 2, znajdujących się w jego posiadaniu oraz wymaganych kopii, odpisów i wyciągów z tych dokumentów;
- 6) uzyskania ustnych lub pisemnych wyjaśnień od podmiotu kontrolowanego lub jego pracowników, a w przypadku kontroli zakładu ubezpieczeń – agentów ubezpieczeniowych, agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające i przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 2, w tym, w miarę możliwości, w postaci elektronicznej;
- 7) sporządzenia niezbędnych danych na żądanie inspektorów, w tym, w miarę możliwości, w postaci elektronicznej;
- 8) zabezpieczenia dokumentów i innych dowodów.

3. W okresie trwania kontroli podmiot kontrolowany jest obowiązany niezwłocznie wypełniać obowiązki, o których mowa w ust. 2.

4. Materiały sporządzane przez podmiot kontrolowany na potrzeby przeprowadzanej kontroli powinny być podpisane przez osoby upoważnione do ich sporządzania. W przypadku odmowy dokonania tych czynności inspektor sporządza stosowną adnotację na tych materiałach.

Art. 74. 1. Ustalen kontrolni dokonuje się na podstawie dowodów.

2. Do dowodów zalicza się:

- 1) dokumenty;
- 2) dane i informacje znajdujące się w systemach informatycznych podmiotu kontrolowanego;
- 3) dowody rzeczowe;
- 4) oświadczenia, informacje i wyjaśnienia złożone przez upoważnionych pracowników zakładu ubezpieczeń, pośredników ubezpieczeniowych lub ich upoważnionych pracowników;
- 5) oświadczenia osób trzecich;
- 6) opinie ekspertów;
- 7) wyniki oględzin;
- 8) inne materiały będące przedmiotem kontroli, które mogą przyczynić się do stwierdzenia stanu faktycznego w zakresie objętym kontrolą.

3. Organ nadzoru przed podpisaniem protokołu, o którym mowa w art. 75 ust. 1, zapewnia podmiotowi kontrolowanemu możliwość zapoznania się z materiałami będącymi dowodami w kontroli, które nie zostały uzyskane w toku jej przeprowadzenia, oraz możliwość ustosunkowania się do tych materiałów.

4. Dowody uzyskane w toku kontroli są przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp do nich bez zgody inspektora kierującego zespołem inspekcyjnym. Ograniczenie to nie dotyczy inspektorów wchodzących w skład zespołu inspekcyjnego.

5. Zebrane w toku kontroli dowody mogą być zabezpieczane przez:

- 1) oddanie na przechowanie za pokwitowaniem zarządowi zakładu ubezpieczeń, upoważnionemu przez zarząd pracownikowi zakładu ubezpieczeń, a w przypadku podmiotu wykonującego działalność agencyjną lub działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji – przedsiębiorcy prowadzącemu taką działalność lub upoważnionemu przez niego pracownikowi;
- 2) przechowanie w siedzibie podmiotu kontrolowanego w oddzielnym, zamkniętym i opieczętowanym pomieszczeniu;
- 3) zabranie z siedziby podmiotu kontrolowanego za pokwitowaniem.

Art. 75. 1. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół kontroli.

2. Protokół kontroli zawiera:

- 1) nazwę i siedzibę podmiotu kontrolowanego;
- 2) datę i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz jego zmiany;
- 3) miejsce i datę przeprowadzenia czynności kontrolnych;
- 4) w przypadku kontroli zakładu ubezpieczeń – wskazanie jednostek organizacyjnych objętych kontrolą;
- 5) imiona i nazwiska inspektorów przeprowadzających kontrolę;
- 6) określenie zakresu kontroli;
- 7) imiona i nazwiska wraz ze wskazaniem stanowisk służbowych osób składających oświadczenia oraz udzielających informacji i wyjaśnień w toku kontroli;
- 8) opis dokonanych czynności oraz ustalenia stanu faktycznego;
- 9) wzmiankę o poinformowaniu podmiotu kontrolowanego o przysługujących mu prawach i obowiązkach;
- 10) wykaz załączników;
- 11) miejsce i datę sporządzenia protokołu.

3. Protokół kontroli sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden egzemplarz inspektor kierujący zespołem inspekcyjnym lub w jego zastępstwie inny inspektor wchodzący w skład zespołu inspekcyjnego przeprowadzającego kontrolę doręcza brokerowi ubezpieczeniowemu, brokerowi reasekuracyjnemu, agentowi ubezpieczeniowemu lub agentowi oferującemu ubezpieczenia uzupełniające albo przekazuje zakładowi ubezpieczeń.

4. Przed doręczeniem lub przekazaniem protokołu kontroli podmiotowi kontrolowanemu inspektor kierujący zespołem inspekcyjnym podpisuje oba egzemplarze protokołu kontroli.

5. Do doręczenia protokołu kontroli działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji oraz działalności agencyjnej stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 i 2185) dotyczące doręczeń.

6. Osoba upoważniona przez zakład ubezpieczeń potwierdza odbiór protokołu kontroli na jednym egzemplarzu protokołu podpisanym przez inspektora kierującego zespołem inspekcyjnym. Osoby te parafują każdą stronę protokołu.

7. Jeżeli zakład ubezpieczeń odmawia odebrania protokołu kontroli lub uchyla się od jego odebrania, organ nadzoru wzywa ten zakład na piśmie do odebrania protokołu kontroli, wyznaczając termin do dokonania tej czynności nie krótszy niż 7 dni. W przypadku bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu protokół kontroli uważa się za doręczony z dniem upływu tego terminu.

Art. 76. 1. Po podpisaniu protokołu kontroli nie dokonuje się w nim poprawek ani dopisków.

2. Oczywiście omyłki pisarskie prostuje inspektor kierujący zespołem inspekcyjnym, parafując sprostowania. Organ nadzoru informuje pisemnie podmiot kontrolowany o sprostowaniu oczywistych omyłek pisarskich.

Art. 77. 1. W terminie 14 dni od dnia doręczenia lub przekazania protokołu kontroli podmiot kontrolowany może zgłosić organowi nadzoru pisemne zastrzeżenia i uwagi do treści protokołu oraz wyjaśnienia w sprawach objętych zakresem kontroli.

2. O sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń organ nadzoru informuje podmiot kontrolowany w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.

3. Informacje o sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń dołącza się do protokołu kontroli.

Art. 78. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

Art. 79. 1. Organ nadzoru publikuje na swojej stronie internetowej informacje o zasadach dobra ogólnego mających zastosowanie przy wykonywaniu dystrybucji ubezpieczeń i dystrybucji reasekuracji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, podlegają aktualizacji.

Art. 80. Organ nadzoru może żądać wyjaśnień i informacji od:

- 1) zakładu ubezpieczeń – dotyczących działalności agencyjnej agentów ubezpieczeniowych i agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające, a także działalności w zakresie dystrybucji ubezpieczeń przedsiębiorców, o których mowa w art. 2, wykonujących czynności na rzecz lub w imieniu danego zakładu ubezpieczeń;
- 2) agenta ubezpieczeniowego i agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające – dotyczących ich działalności agencyjnej;
- 3) brokera ubezpieczeniowego i brokera reasekuracyjnego – dotyczących ich działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji i gospodarki finansowej.

Art. 81. 1. Broker ubezpieczeniowy i broker reasekuracyjny przedstawiają organowi nadzoru sprawozdanie z działalności brokerskiej do celów nadzoru.

2. Sprawozdanie z działalności brokerskiej obejmuje również podstawowe informacje finansowe w zakresie wykonywanej działalności brokerskiej.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres, częstotliwość, formę i sposób sporządzania sprawozdania z działalności brokerskiej oraz termin i sposób jego przedstawiania organowi nadzoru, mając na względzie umożliwienie organowi nadzoru efektywne przetwarzanie i analizowanie tych danych.

Art. 82. Organ nadzoru może zakazać, w drodze decyzji, zakładowi ubezpieczeń korzystania z usług agenta ubezpieczeniowego, agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające lub przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 2, w razie niezachowania przez nich należytej staranności, o której mowa w art. 355 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, lub dobrych obyczajów. W takim przypadku zakład ubezpieczeń niezwłocznie rozwiązuje umowę z agentem lub przedsiębiorcą oraz cofa im pełnomocnictwa, o których mowa odpowiednio w art. 21 ust. 1 lub art. 2 ust. 4.

Art. 83. 1. Jeżeli zakład ubezpieczeń:

- 1) nie składa w terminie wniosku o wpisanie do rejestru agentów podmiotu, z którym zawarł umowę agencyjną,
- 2) nie zgłasza w terminie wniosku o dokonanie zmiany wpisu w rejestrze agentów,
- 3) nie występuje w terminie do organu nadzoru z wnioskiem o wykreślenie z rejestru agentów przedsiębiorcy, z którym rozwiązał umowę agencyjną,
- 4) odmawia udzielenia wyjaśnień i informacji, o których mowa w art. 80 pkt 1,
- 5) narusza zakaz, o którym mowa w art. 82

– organ nadzoru może, w drodze decyzji, nałożyć na ten zakład ubezpieczeń karę pieniężną do wysokości 0,5% składki przypisanej brutto wykazanej przez zakład ubezpieczeń w ostatnim przedstawionym organowi nadzoru sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 280 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, a w przypadku gdy zakład ten nie wykonywał działalności lub uzyskał składkę przypisaną brutto poniżej 20 mln złotych – do wysokości 100 000 złotych.

2. W razie odmowy udzielenia wyjaśnień lub informacji, o których mowa w art. 80 pkt 2, organ nadzoru może nałożyć, w drodze decyzji na:

- 1) członka zarządu lub prokurenta agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające będących osobami prawnymi, a w przypadku agenta będącego spółką nieposiadającą osobowości prawnej, na członka zarządu wspólnika takiej spółki będącego osobą prawną – karę pieniężną do wysokości dziesięciokrotności ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw;
- 2) agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające będących osobami prawnymi – karę pieniężną do wysokości trzykrotności prowizji uzyskanej za ostatnie 3 miesiące przed nałożeniem kary, a w przypadku gdy agent ubezpieczeniowy lub agent oferujący ubezpieczenia uzupełniające nie uzyskali prowizji lub nie przekazali informacji o wysokości uzyskanej prowizji – do wysokości 100 000 złotych;
- 3) agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające będących osobami fizycznymi, a w przypadku agenta będącego spółką nieposiadającą osobowości prawnej na wspólnika takiej spółki będącego osobą fizyczną – karę pieniężną do wysokości dziesięciokrotności ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.

3. W razie odmowy udzielenia wyjaśnień i informacji, o których mowa w art. 80 pkt 3, organ nadzoru może nałożyć, w drodze decyzji na:

- 1) członka zarządu lub prokurenta brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego będących osobami prawnymi – karę pieniężną do wysokości dziesięciokrotności ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw;
- 2) brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego będących osobami prawnymi – karę pieniężną do wysokości trzykrotności prowizji uzyskanej za ostatnie 3 miesiące przed nałożeniem kary, a w przypadku gdy broker ubezpieczeniowy lub broker reasekuracyjny nie uzyskali prowizji lub nie przekazali informacji o wysokości uzyskanej prowizji – do wysokości 100 000 złotych;
- 3) brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego będących osobami fizycznymi – karę pieniężną do wysokości dziesięciokrotności ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.

4. Kary, o których mowa w ust. 3, organ nadzoru może zastosować także w przypadku stwierdzenia naruszenia przez brokera ubezpieczeniowego lub brokera reasekuracyjnego innych przepisów ustawy.

Art. 84. 1. W przypadku naruszenia obowiązków i wymogów, o których mowa w art. 7–11, art. 15, art. 22, art. 23 i art. 32, lub naruszenia innych obowiązków lub wymogów dotyczących umów ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, organ nadzoru może, w drodze decyzji:

- 1) wydać publiczne oświadczenie wskazujące osobę odpowiedzialną za naruszenie prawa oraz charakter tego naruszenia;
- 2) nakazać dystrybutorowi ubezpieczeń lub dystrybutorowi reasekuracji zaprzestanie naruszania prawa oraz powstrzymanie się od ponownego jego naruszania;
- 3) zawiesić na okres nieprzekraczający 6 miesięcy w czynnościach członka zarządu dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji będących osobami prawnymi, odpowiedzialnego za dokonanie naruszenia przepisów prawa;
- 4) nałożyć na dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji będących osobami prawnymi karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej:
 - a) 21 827 500 złotych lub
 - b) 5% rocznych przychodów netto ze sprzedaży towarów i usług oraz z operacji finansowych albo – w przypadku zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji – 5% składki przypisanej brutto, wykazanych w ostatnim sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy, zatwierdzonym przez organ zatwierdzający dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji, lub
 - c) dwukrotności kwoty uzyskanych korzyści lub unikniętych strat w wyniku naruszenia, jeżeli możliwe jest ich ustalenie;
- 5) nałożyć na dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji będących osobami fizycznymi karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej:
 - a) 3 055 850 złotych lub
 - b) dwukrotności kwoty uzyskanych korzyści lub unikniętych strat w wyniku naruszenia, jeżeli możliwe jest ich ustalenie;
- 6) cofnąć zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej podmiotowi wykonującemu tę działalność, dokonującemu naruszenia przepisów prawa, lub wykreślić z rejestru agentów agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające dokonujących naruszenia przepisów prawa.

2. W przypadku naruszenia obowiązków i wymogów, o których mowa w art. 12, art. 14, art. 19 ust. 1, art. 20 ust. 3 i 4, art. 28 ust. 1 i art. 34 ust. 4, uzyskania z naruszeniem przepisów ustawy wpisu do rejestru pośredników ubezpieczeniowych lub innego naruszenia przepisów ustawy organ nadzoru może wobec dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji, w drodze decyzji:

- 1) nakazać zaprzestanie naruszania przepisów prawa oraz powstrzymanie się od ponownego jego naruszania;
- 2) cofnąć zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej podmiotowi wykonującemu tę działalność, dokonującemu naruszenia przepisów prawa, lub wykreślić z rejestru agentów agenta ubezpieczeniowego lub agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające dokonujących naruszenia przepisów prawa.

3. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1 i 2, organ nadzoru może wydawać zalecenia w stosunku do dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji.

4. Zawieszenie w czynnościach, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, polega na wyłączeniu z podejmowania decyzji za dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji, w tym w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych.

5. W przypadku gdy dystrybutor ubezpieczeń lub dystrybutor reasekuracji, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, jest jednostką dominującą albo jednostką zależną jednostki dominującej, która ma obowiązek sporządzać skonsolidowane sprawozdania finansowe zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 i 295), karę pieniężną, o której mowa w ust. 1 pkt 4 lit. b, ustala się na podstawie przychodów netto ze sprzedaży towarów i usług oraz z operacji finansowych albo – w przypadku zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji – składki przypisanej brutto, wykazanych w ostatnim rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zatwierdzonym przez organ zatwierdzający jednostki dominującej.

Art. 85. Organ nadzoru, wydając decyzję w przedmiocie nałożenia na zakład ubezpieczeń, zakład reasekuracji lub na pośrednika ubezpieczeniowego środka, o którym mowa w art. 83 lub art. 84 ust. 1 lub 2, przy wyborze rodzaju i wysokości środka bierze pod uwagę istotne okoliczności, w tym:

- 1) wagę naruszenia i czas jego trwania;
- 2) stopień odpowiedzialności dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji;
- 3) sytuację finansową dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji;
- 4) wielkość uzyskanych korzyści lub wysokość unikniętych strat – w przypadku gdy możliwe jest ich ustalenie;
- 5) wysokość strat poniesionych przez klientów i inne osoby w związku z naruszeniem – w przypadku gdy możliwe jest ich ustalenie;
- 6) gotowość dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji do współpracy z organem nadzoru;
- 7) środki zastosowane przez dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji w celu zapobieżenia ponownemu naruszeniu przepisów prawa;
- 8) wcześniejsze naruszenia dokonane przez danego dystrybutora ubezpieczeń lub dystrybutora reasekuracji.

Art. 86. (uchylony)

Art. 87. 1. Organ nadzoru niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości, przez zamieszczenie na swojej stronie internetowej, informację o wydaniu ostatecznej decyzji o zastosowaniu środków, o których mowa w art. 82, art. 83 ust. 1–3 lub art. 84 ust. 1 lub 2.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) dane dotyczące ukaranego podmiotu;
- 2) wskazanie rodzaju nieprawidłowości;
- 3) określenie rodzaju zastosowanego środka, a w przypadku kary pieniężnej – także jej wysokość.

3. Informacja, o której mowa w ust. 1, nie może zawierać danych dotyczących osób fizycznych, obejmujących numer PESEL, numer paszportu, numer dowodu osobistego lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, a także informacji o miejscu zamieszkania.

4. W przypadku gdy jest to niezbędne ze względu na stabilność rynku finansowego lub toczące się postępowanie lub gdy organ nadzoru, na podstawie indywidualnej oceny przeprowadzonej w odniesieniu do podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w ust. 1, uzna podanie takiej informacji za nieproporcjonalne, organ nadzoru może odroczyć podanie do publicznej wiadomości takiej informacji, zaniechać podania jej do publicznej wiadomości lub podać do publicznej wiadomości taką informację z pominięciem danych pozwalających na identyfikację podmiotu, na który zostały nałożone środki, o których mowa w ust. 1.

5. Informacja podana do publicznej wiadomości zgodnie z ust. 1 podlega aktualizacji.

6. Organ nadzoru informuje EIOPA o podaniu do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w ust. 1, o odroczeniu lub zaniechaniu podania jej do publicznej wiadomości lub o podaniu jej do publicznej wiadomości z pominięciem danych, o których mowa w ust. 4, oraz o aktualizacji takiej informacji dokonanej zgodnie z ust. 5.

Art. 88. Organ nadzoru corocznie informuje EIOPA o zastosowanych w danym roku środkach, o których mowa w art. 82, art. 83 ust. 1–3 i art. 84 ust. 1 i 2.

Rozdział 7 Przepisy karne

Art. 89. 1. Kto wykonuje:

- 1) działalność agencyjną z naruszeniem wymogów w zakresie podejmowania tej działalności określonych w ustawie,
- 2) czynności agencyjne, nie będąc do tego upoważnionym,
- 3) działalność brokerską w zakresie ubezpieczeń lub w zakresie reasekuracji bez wymaganego zezwolenia,
- 4) czynności brokerskie w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji, nie będąc do tego upoważnionym

– podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 pkt 1 i 3, działając w imieniu osoby prawnej.

Art. 90. 1. Kto, nie będąc dystrybutorem ubezpieczeń, dystrybutorem reasekuracji ani podmiotem, o którym mowa w art. 42 ust. 1, używa w firmie, reklamie lub do oznaczania własnej działalności gospodarczej, określeń wskazujących na wykonywanie dystrybucji ubezpieczeń lub dystrybucji reasekuracji,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.

2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1, działając w imieniu osoby prawnej.

Rozdział 8 Zmiany w przepisach

Art. 91–100. (pominięte)

Rozdział 9 Przepisy epizodyczne, przejściowe i dostosowujące

Art. 101. 1. Zakład ubezpieczeń, w okresie od dnia 3 stycznia 2018 r. do dnia 30 września 2018 r., zawierający umowy ubezpieczenia, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w inny sposób niż za pośrednictwem pośredników ubezpieczeniowych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 92⁵⁾:

- 1) postępuje uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, zgodnie z najlepiej pojętym interesem osób poszukujących ochrony ubezpieczeniowej lub klientów;
- 2) przekazuje informacje dotyczące tych umów, w tym informacje o charakterze reklamowym i marketingowym, osobom poszukującym ochrony ubezpieczeniowej lub klientom w sposób jasny, dokładny i zrozumiały, przy czym informacje o charakterze reklamowym lub marketingowym są wyraźnie oznaczone;
- 3) stosuje rozwiązania organizacyjne służące zapobieganiu konfliktom interesów, tak aby nie miały one negatywnego wpływu na interesy klientów.

2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, zakład ubezpieczeń podejmuje działania w celu identyfikacji konfliktów interesów między nim, w tym członkami jego zarządu, jego prokurentem, pracownikiem, pośrednikiem ubezpieczeniowym albo inną powiązaną z nim osobą, a jego klientami, lub między jego klientami, powstających w trakcie wykonywania czynności związanych z zawarciem, w inny sposób niż za pośrednictwem pośredników ubezpieczeniowych, umów ubezpieczenia, o których mowa w ust. 1. Jeżeli takie rozwiązania organizacyjne nie są wystarczające, aby zapewnić uniknięcie ryzyka naruszenia interesów klienta, zakład ubezpieczeń przed zawarciem umowy ubezpieczenia ujawnia osobom poszukującym ochrony ubezpieczeniowej lub klientom ogólny charakter lub źródła konfliktów interesów, w tym informuje osoby poszukujące ochrony ubezpieczeniowej lub klientów o tym, czy uzyskiwana prowizja z tytułu umowy ubezpieczenia jest uzależniona od wolumenu zawartych umów ubezpieczenia.

Art. 102. W przypadku podmiotów, które na podstawie art. 29a ustawy zmienianej w art. 94⁶⁾ uzyskały zezwolenie na prowadzenie platformy aukcyjnej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, termin na złożenie wniosku o wpis do wykazu, o którym mowa w załączniku III do rozporządzenia Komisji (UE) nr 1031/2010 z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie harmonogramu, kwestii administracyjnych oraz pozostałych aspektów sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie (Dz. Urz. UE L 302 z 18.11.2010, str. 1, z późn. zm.⁷⁾), wynosi 36 miesięcy od dnia uzyskania zezwolenia.

⁵⁾ Art. 92 zawiera zmiany do ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym.

⁶⁾ Art. 94 zawiera zmiany do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

⁷⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 308 z 24.11.2011, str. 2, Dz. Urz. UE L 234 z 31.08.2012, str. 4, Dz. Urz. UE L 310 z 09.11.2012, str. 19, Dz. Urz. UE L 303 z 14.11.2013, str. 10, Dz. Urz. UE L 056 z 26.02.2014, str. 11 i Dz. Urz. UE L 269 z 19.10.2017, str. 13.

Art. 103. 1. Zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń albo w zakresie reasekuracji udzielone lub zachowane w mocy na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 111 pozostają w mocy.

2. Osoby, które przed dniem wejścia w życie ustawy zdały egzamin przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, a nie wystąpiły o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej, mogą wystąpić o wydanie takiego zezwolenia bez konieczności ponownego zdawania egzaminu, jeżeli spełniają określone w ustawie warunki wymagane do uzyskania takiego zezwolenia.

Art. 104. 1. Do postępowań wszczętych na podstawie ustawy uchylanej w art. 111 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy ustawy, w zakresie, w jakim ustawa, w takich samych sprawach jak te, w których postępowania wszczęto, uprawnia organ nadzoru do wydawania decyzji lub aktów zawierających takie same rozstrzygnięcia jak decyzje lub akty, które mogłyby być wydane na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 111.

2. Za zachowania zaistniałe przed dniem wejścia w życie ustawy, stanowiące naruszenie przepisów ustawy uchylanej w art. 111, sankcję administracyjną wymierza się według przepisów dotychczasowych, chyba że sankcja administracyjna wymierzona według przepisów ustawy byłaby względniejsza dla strony postępowania.

3. Agent ubezpieczeniowy, który nie spełnił obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w art. 11 ust. 3 ustawy uchylanej w art. 111, przed dniem wejścia w życie ustawy wnosi opłatę, o której mowa w art. 20 ust. 8 ustawy, w wysokości ustalonej zgodnie z art. 20 ust. 9 ustawy.

4. Do postępowań kontrolnych wszczętych na podstawie ustawy uchylanej w art. 111 i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 105. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 ust. 2, art. 11 ust. 8, art. 22 ust. 4, art. 28 ust. 6, art. 36 ust. 6, art. 37 ust. 7, art. 39 ust. 4 i art. 46 ust. 4 ustawy uchylanej w art. 111 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 19 ust. 6, art. 20 ust. 17, art. 28 ust. 4, art. 34 ust. 12, art. 40 ust. 7, art. 52 ust. 10, art. 54 ust. 4 i art. 61 ust. 4 ustawy, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 106. 1. Rejestr pośredników ubezpieczeniowych prowadzony na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 111 staje się rejestrem pośredników ubezpieczeniowych w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Organ nadzoru może prowadzić rejestr pośredników ubezpieczeniowych w systemie informatycznym nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2019 r.

3. Organ nadzoru zapewnia pełną funkcjonalność rejestru pośredników ubezpieczeniowych w zakresie danych, o których mowa w art. 55 ust. 2 pkt 8 i 9 oraz art. 59 ust. 2 pkt 8 i 9, nie później niż do dnia 31 grudnia 2019 r.

4. Informacje o zapewnieniu pełnej funkcjonalności w zakresie, o którym mowa w ust. 3, organ nadzoru opublikuje na swojej stronie internetowej.

5. Zakłady ubezpieczeń, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, wystąpią z wnioskiem o wpis do rejestru agentów przedsiębiorców, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, wykonujących w ich imieniu lub na ich rzecz czynności agencyjne. Przedsiębiorcy ci mogą wykonywać działalność w dotychczasowym zakresie do dnia podjęcia ostatecznych rozstrzygnięć w sprawie tych wniosków.

6. Przepis art. 52 ust. 8 w zakresie dotyczącym danych, o których mowa w art. 59 ust. 3 pkt 1, stosuje się do egzaminów przeprowadzonych przez Komisję Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych po dniu wejścia w życie ustawy.

7. Organ nadzoru w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy uzupełni z urzędu rejestr brokerów o dane, o których mowa w art. 59 ust. 3 pkt 2 i 3.

Art. 107. 1. Osoby wykonujące w dniu wejścia w życie ustawy czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń lub czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji, będące w dniu wejścia w życie ustawy pracownikami zakładu ubezpieczeń lub pracownikami zakładu reasekuracji, obowiązane są, nie później niż w terminie:

- 1) 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, spełnić wymogi określone w art. 19 ust. 1 pkt 3;
- 2) 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy, spełnić wymogi określone w art. 19 ust. 1 pkt 4;
- 3) 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, spełnić wymogi określone w art. 19 ust. 1 pkt 5.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, w okresach, o których mowa odpowiednio w ust. 1 pkt 1, 2 lub 3, mogą nadal wykonywać czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń lub czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji.

3. Zakład ubezpieczeń obowiązany jest zapewnić spełnienie przez osoby wykonujące w tym zakładzie czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń wymogów określonych w art. 19 ust. 1 pkt 1 i 2, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. Zakład ubezpieczeń oraz zakład reasekuracji obowiązane są zapewnić spełnienie przez osoby wykonujące w tych zakładach czynności dystrybucyjne zakładu reasekuracji wymogów określonych w art. 19 ust. 1 pkt 1 i 2, nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

5. Osoby, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 10, są obowiązane odbyć pierwsze szkolenie zawodowe w pełnym wymiarze nie później niż do dnia 31 grudnia 2019 r.

Art. 108. 1. Komisja Egzaminacyjna dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, o której mowa w art. 36 ustawy uchylanej w art. 111, staje się Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, o której mowa w art. 40.

2. Osoby wchodzące, w dniu wejścia w życie ustawy, w skład Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych zachowują swoje funkcje do czasu ich odwołania, na wniosek organu nadzoru, przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych.

Art. 109. Podmiot prowadzący repozytorium transakcji zarejestrowane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz. Urz. UE L 201 z 27.07.2012, str. 1, z późn. zm.⁸⁾), który przed dniem 3 stycznia 2018 r. zawarł umowy o wykonywanie czynności polegających na przekazywaniu, w imieniu firm inwestycyjnych, zgłoszeń transakcji, o których mowa w art. 26 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 84, z późn. zm.⁹⁾), może prowadzić tę działalność do dnia wydania ostatecznej decyzji o udzieleniu albo odmowie udzielenia zezwolenia na świadczenie usług zatwierdzonego mechanizmu sprawozdawczego w rozumieniu art. 3 pkt 33c ustawy zmienianej w art. 94⁶⁾, o ile złoży wniosek o uzyskanie tego zezwolenia w terminie do dnia 30 kwietnia 2018 r. W przypadku przekazywania zgłoszeń za pośrednictwem podmiotu będącego repozytorium transakcji, obowiązek nałożony na firmę inwestycyjną na mocy art. 26 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji zostaje uznany za wypełniony.

Art. 110. Spółka, która w dniu 3 stycznia 2018 r. prowadzi rynek regulowany, oraz spółka, która w tym dniu prowadzi rynek regulowany i alternatywny system obrotu, może stosować dotychczasowe zasady w zakresie upubliczniania informacji, o których mowa w art. 4 ust. 1 i art. 9 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, do dnia wydania ostatecznej decyzji o udzieleniu lub odmowie udzielenia zwolnienia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i art. 9 ust. 1 tego rozporządzenia, nie dłużej jednak niż do dnia 3 stycznia 2019 r. – o ile złoży wniosek o uzyskanie tego zwolnienia w terminie do dnia 2 lutego 2018 r.

Rozdział 10

Przepisy końcowe

Art. 111. Traci moc ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 2077 oraz z 2017 r. poz. 60 i 2486).

Art. 112. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2018 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 94 pkt 1–5 i 7–10, art. 95, art. 102 oraz art. 109, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia¹⁰⁾;
- 2) art. 96 pkt 1 lit. b, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.;
- 3) art. 92, art. 101 i art. 110, które wchodzi w życie z dniem 3 stycznia 2018 r.

⁸⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 176 z 27.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 279 z 19.10.2013, str. 2, Dz. Urz. UE L 165 z 04.06.2014, str. 31, Dz. Urz. UE L 173 z 12.06.2014, str. 84 i 190, Dz. Urz. UE L 141 z 05.06.2015, str. 73, Dz. Urz. UE L 143 z 09.06.2015, str. 7, Dz. Urz. UE L 239 z 15.09.2015, str. 63, Dz. Urz. UE L 328 z 12.12.2015, str. 108, Dz. Urz. UE L 337 z 23.12.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 151 z 08.06.2016, str. 4, Dz. Urz. UE L 336 z 10.12.2016, str. 36, Dz. Urz. UE L 86 z 31.03.2017, str. 3, Dz. Urz. UE L 144 z 07.06.2017, str. 14 oraz Dz. Urz. UE L 148 z 10.06.2017, str. 1.

⁹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 270 z 15.10.2015, str. 4 oraz Dz. Urz. UE L 175 z 30.06.2016, str. 1.

¹⁰⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 29 grudnia 2017 r.

Załącznik do ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r.
(Dz. U. z 2023 r. poz. 1111)

ZAKRES TEMATYCZNY SZKOLEŃ ZAWODOWYCH

Dział I

Ubezpieczenia na życie, o których mowa w dziale I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

- 1) umowy ubezpieczenia, w tym znajomość warunków, świadczeń gwarantowanych i ryzyk dodatkowych;
- 2) organizacja systemu emerytalnego i świadczeń gwarantowanych;
- 3) podstawowe przepisy regulujące dystrybucję ubezpieczeń, a także z zakresu prawa ochrony konsumentów, ochrony danych osobowych, zapobiegania praniu pieniędzy, prawa podatkowego oraz zabezpieczenia społecznego i prawa pracy;
- 4) rynek ubezpieczeń i inne rynki finansowe;
- 5) obsługa skarg i reklamacji;
- 6) ocena potrzeb klienta;
- 7) zarządzanie konfliktami interesów;
- 8) standardy etyki zawodowej;
- 9) podstawowe zagadnienia finansowe.

Dział II

Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe, o których mowa w dziale II załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

- 1) umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej, w tym znajomość warunków, świadczeń gwarantowanych i ryzyk dodatkowych;
- 2) podstawowe przepisy regulujące dystrybucję ubezpieczeń, a także z zakresu prawa ochrony konsumentów, ochrony danych osobowych, prawa podatkowego oraz zabezpieczenia społecznego i prawa pracy;
- 3) obsługa roszczeń;
- 4) obsługa skarg i reklamacji;
- 5) ocena potrzeb klienta;
- 6) rynek ubezpieczeń;
- 7) standardy etyki zawodowej;
- 8) podstawowe zagadnienia finansowe.

Dział III

Ubezpieczenia na życie, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

- 1) ubezpieczenia na życie, o których mowa w grupie 3 działu I załącznika do ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, w tym warunki umów ubezpieczenia, wysokość składek, tytuły i wysokość pobieranych opłat oraz świadczenia gwarantowane i niegwarantowane;
- 2) zalety i wady różnych wariantów inwestycyjnych dla ubezpieczających lub ubezpieczonych;
- 3) ryzyko finansowe ponoszone przez ubezpieczających lub ubezpieczonych;
- 4) umowy ubezpieczenia obejmujące ryzyko śmierci oraz produkty oszczędnościowe;
- 5) organizacja systemu emerytalnego i świadczeń gwarantowanych;

- 6) minimalna niezbędna znajomość przepisów dotyczących dystrybucji ubezpieczeń, a także z zakresu prawa ochrony konsumentów, ochrony danych osobowych, zapobiegania praniu pieniędzy i prawa podatkowego;
- 7) rynek ubezpieczeń i rynek produktów oszczędnościowych;
- 8) obsługa skarg i reklamacji;
- 9) ocena potrzeb klienta;
- 10) zarządzanie konfliktami interesów;
- 11) standardy etyki zawodowej;
- 12) podstawowe zagadnienia finansowe.

Dział IV

Reasekuracja ubezpieczeń

- 1) funkcje reasekuracji;
- 2) rodzaje umów reasekuracji:
 - a) umowy reasekuracji obligatoryjnej i reasekuracji fakultatywnej,
 - b) umowy reasekuracji proporcjonalnej i reasekuracji nieproporcjonalnej,
 - c) umowy reasekuracji finansowej w ubezpieczeniach na życie;
- 3) zalety i wady poszczególnych rodzajów umów reasekuracji;
- 4) podstawowe warunki umów reasekuracji:
 - a) zachówek, priorytet i limit umowy reasekuracyjnej,
 - b) składka reasekuracyjna,
 - c) klauzula szkodowa i inne klauzule w umowach reasekuracji,
 - d) okres obowiązywania umów reasekuracji,
 - e) możliwość wznowienia umów reasekuracji nieproporcjonalnej,
 - f) prowizje reasekuracyjne i udziały cedentów w zyskach,
 - g) rozliczenia umów reasekuracji,
 - h) wyłączenia w umowach reasekuracji,
 - i) wypowiedzenie umów reasekuracji;
- 5) rola brokerów reasekuracyjnych w zawieraniu i wykonywaniu umów reasekuracji;
- 6) standardy etyki zawodowej;
- 7) zagadnienia finansowe w umowach reasekuracji.